

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Porovnávacie analýzy
3/2023

Opatrenia (III) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií vo vybraných štátoch (platné od roku 2021)

Vypracovala: Ing. Martina Hogenová, odbor Parlamentný inštitút

Schválila: PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD.,
riaditeľka odboru Parlamentný inštitút

Bratislava
február 2023

Anotácia:

Predložená analýza poskytuje informáciu o zavedených opatreniach od druhej polovice roka 2021 do januára 2023 vo vybraných štátoch Európy. Cieľom opatrení, ktoré štáty zaviedli, je zmiernenie dopadov rastúcich cien energií a ochrana spotrebiteľa.

Kľúčové slová:

energetika, elektrina, zemný plyn, pohonné hmoty, regulácia cien

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži najmä pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti.

Údaje použité v materiáli sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov. Materiál neprešiel jazykovou úpravou.

Všetky iniciatívne materiály PI nájdete na: <https://www.nrsr.sk/web/?sid=nrsr/kancelaria/pi/oa/materialy/pm>

Opatrenia (III) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií vo vybraných štátoch (platné od roku 2021)

Anotácia

Predložená analýza poskytuje informáciu o zavedených opatreniach od druhej polovice roka 2021 do januára 2023 vo vybraných štátoch Európy. Cieľom opatrení, ktoré štáty zaviedli, je zmiernenie dopadov rastúcich cien energií a ochrana spotrebiteľa.

Kľúčové slová

energetika, elektrina, zemný plyn, pohonné hmoty, regulácia cien

Measures (III) taken by selected states to mitigate the effects of rising energy prices (valid from 2021)

Annotation

Submitted analysis provides information on the measures introduced from the second half of 2021 to January 2023 in selected states. The aim of the measures introduced by the states is to mitigate the effects of rising energy prices and consumer protection.

Keywords

energy industry, electricity, natural gas, fuels, price regulation

Obsah

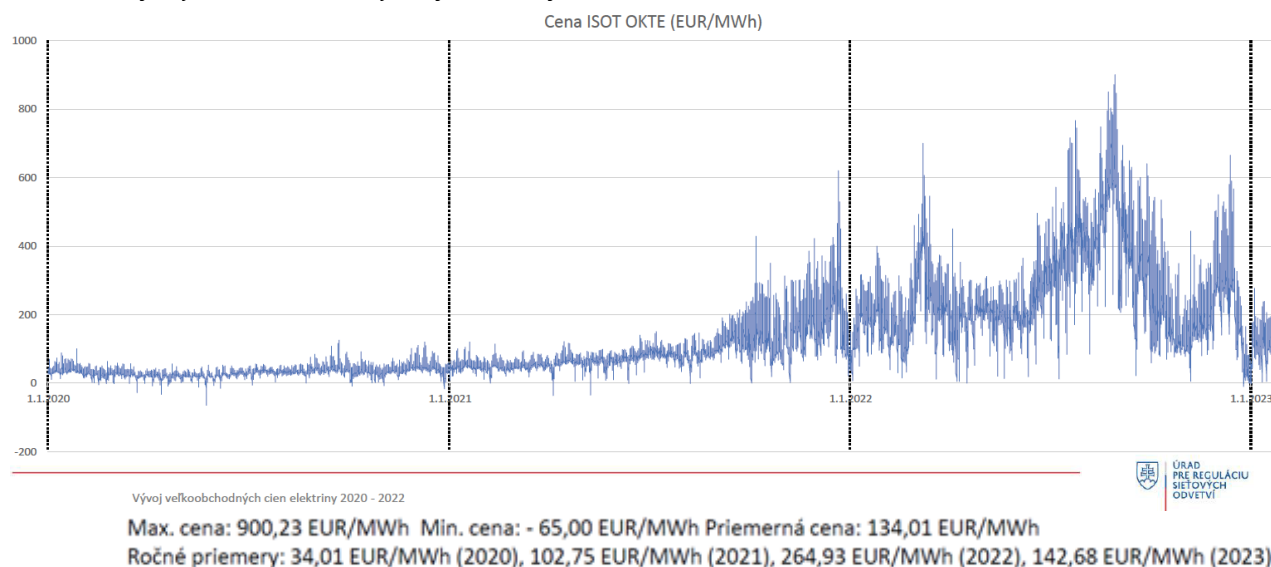
1	Úvod	5
2	Opatrenia na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií.....	8
2.1	Opatrenia Európskej komisie (6. október 2022).....	8
2.2	Opatrenia na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií v Slovenskej republike.....	10
3	Opatrenia, ktoré skúmané štáty zaviedli do svojich politík od októbra 2021	17
3.1	Belgicko	17
3.2	Bulharsko.....	19
3.3	Cyprus	20
3.4	Česká republika	21
3.5	Chorvátsko	22
3.6	Dánsko.....	23
3.7	Estónsko	24
3.8	Fínsko.....	25
3.9	Francúzsko	26
3.10	Grécko.....	27
3.11	Holandsko	28
3.12	Írsko.....	30
3.13	Luxembursko.....	31
3.14	Lotyšsko	32
3.15	Maďarsko.....	33
3.16	Nemecko	34
3.17	Nórsko	37
3.18	Poľsko	39
3.19	Portugalsko	40
3.20	Rakúsko.....	42
3.21	Rumunsko	43
3.22	Slovinsko.....	44
3.23	Španielsko.....	45
3.24	Švédsko	46
3.25	Taliansko.....	49
4	Zhrnutie jednotlivých opatrení.....	51
5	Použité zdroje	63

1 Úvod

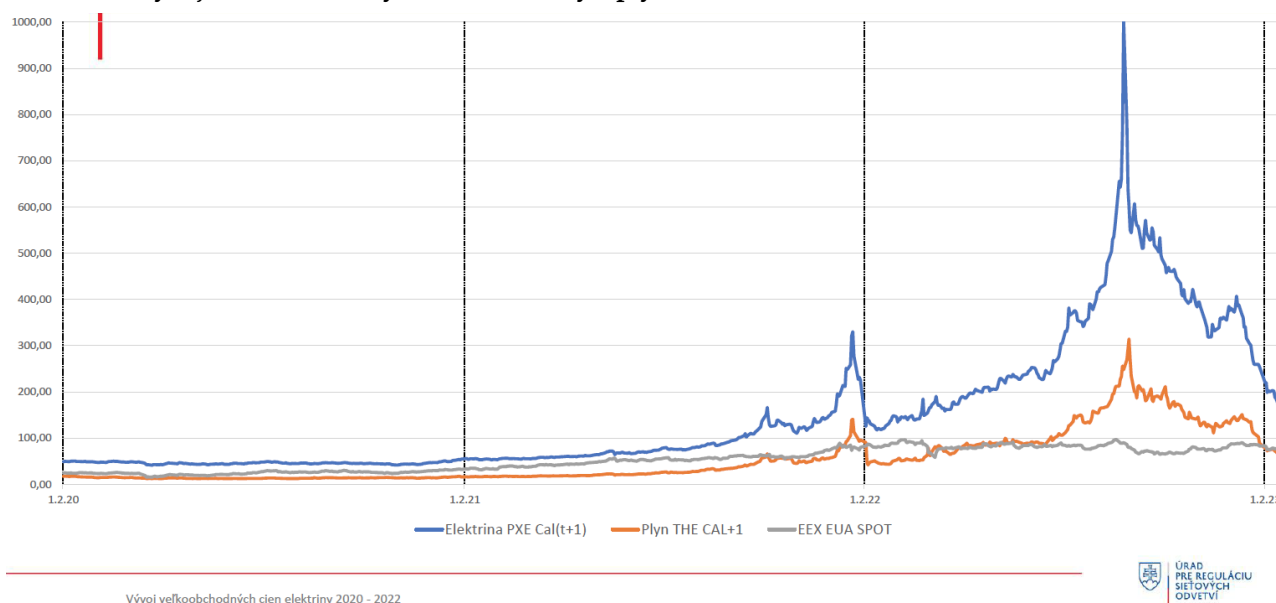
Porovnávací analýza poskytuje porovnanie opatrení, ktoré štáty zaviedli od druhej polovice roku 2021 do januára 2023 na ochranu spotrebiteľov pred rastúcimi nákladmi na energiu.

Analýza nadväzuje na dve predchádzajúce porovnávací analýzy – [Opatrenia zamerané na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií vo vybraných štátoch](#) (PA 21/22, Parlamentný inštitút, jún 2022) a [Opatrenia \(II\) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií vo vybraných štátoch](#) (PA 28/22, Parlamentný inštitút, október 2022).

Graf č. 1: Vývoj veľkoobchodnej ceny elektriny na dennom trhu s elektrinou v SR

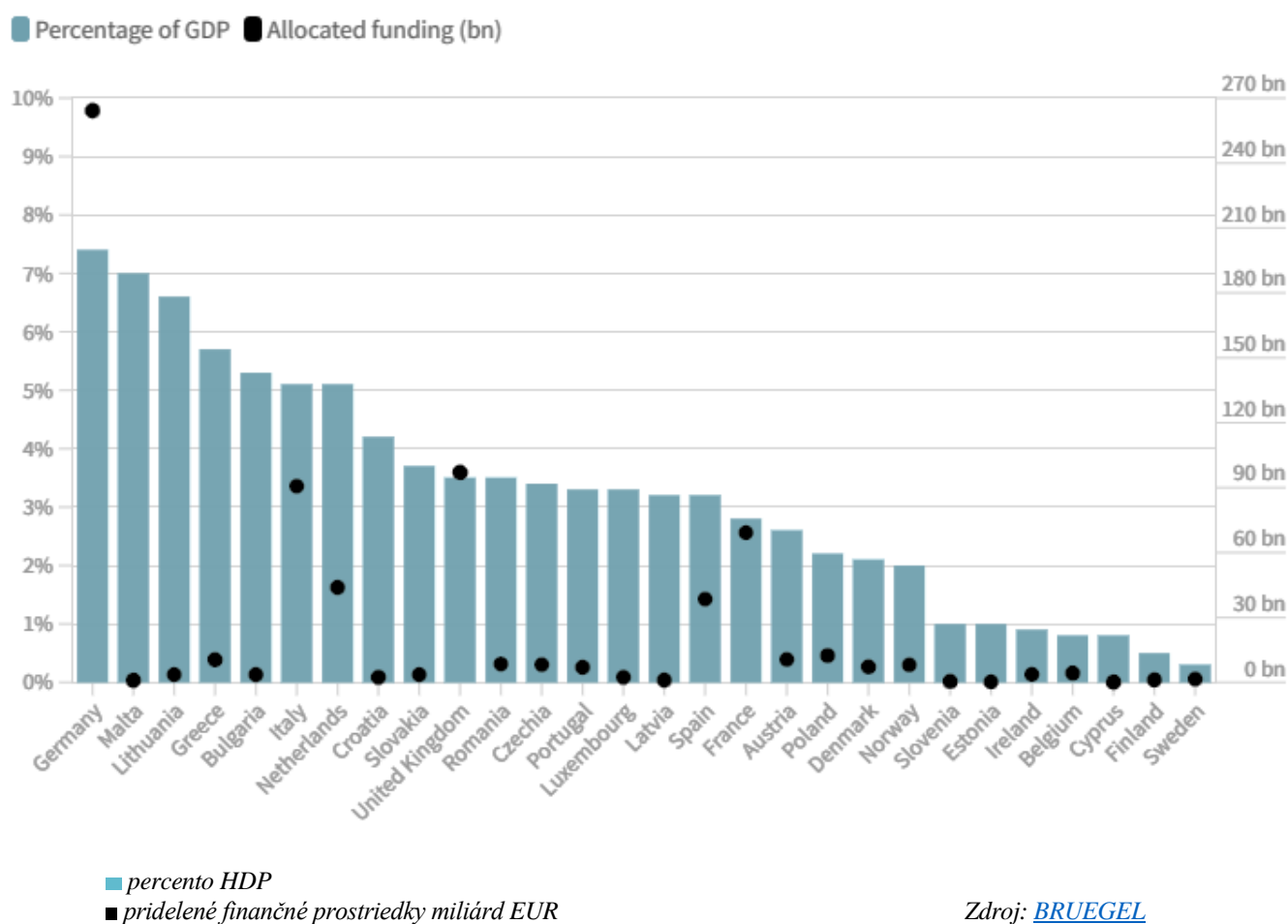
Graf č. 2: Vývoj veľkoobchodných cien elektriny a plynu v SR (2020-2023)

Zdroj oboch grafov: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

Prvá časť analýzy poskytuje informáciu o opatreniach, ktoré zaviedla Európska komisia, ako aj Slovenská republika. Ďalšia kapitola približuje opatrenia na zvládnutie rastúcich cien energií, ktoré zaviedli vybrané európske štáty. V záverečnej časti materiálu porovnávame opatrenia, ktoré boli zavedené na pomoc domácnostiam, na podporu firiem, ako aj opatrenia vo verejných budovách. V zhrnutí sumarizujeme niektoré sledované spoločné či rozdielne prvky, a to na základe jednotlivých zistených informácií.

Graf č. 3: Finančné prostriedky pridelené v období od septembra 2021 do 29. novembra 2022 vybranými štátmi na ochranu domácností a firiem pred rastúcimi cenami energie

Od začiatku energetickej krízy v septembri 2021 európske krajiny vyčlenili **705,5 miliardy EUR** na ochranu spotrebiteľov pred rastúcimi nákladmi na energiu (600,4 miliardy EUR v EÚ, z čoho 264 miliárd EUR vyčlenilo Nemecko, 97 miliárd EUR v Spojenom kráľovstve a 8,1 miliardy EUR v Nórsku).

Tabuľka č. 1: Finančné prostriedky vyčlenené v období od septembra 2021 do 29. novembra 2022
vybranými štátmi na ochranu domácností a firiem pred rastúcimi cenami energie

KRAJINA	ROZPOČET OD 2021 <i>miliárd EUR</i>
Belgicko	4 296
Bulharsko	3 648
Cyprus	186
Česká republika	8 214
Chorvátsko	2 415
Dánsko	7 209
Estónsko	380
Fínsko	1 210
Francúzsko	69 230
Grécko	10 500
Holandsko	43 850
Írsko	3 682
Litva	3 617
Luxembursko	2 430
Lotyšsko	1 063
Maďarsko	2 360
Nemecko	264 200
Nórsko	8 084
Poľsko	12 400
Portugalsko	7 040
Rakúsko	10 595
Rumunsko	8 516
Slovensko	3 577
Slovinsko	523
Španielsko	38 500
Švédsko	23 400
Taliansko	90 740
Spojené kráľovstvo	97 000

Zdroj: Vypracovala autorka na základe citovaných zdrojov informácií.

2 Opatrenia na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií

2.1 Opatrenia Európskej komisie (6. október 2022)¹

Podľa [*Nariadenia Rady \(EÚ\) 2022/1854 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie*](#), sa zavádzajú opatrenia na zníženie dopytu po elektrine a prerozdelenie prebytkov tržieb a zisku energetického sektora domácnostiam a podnikom s cieľom zmierniť dopady rastúcich cien energií.

Nariadenie zahŕňa opatrenia:

➤ Zníženie dopytu po elektrine

- dobrovoľný cieľ zníženia spotreby elektriny o 10 % mesačne,
- **povinný cieľ zníženia spotreby elektrickej energie o 5 % počas špičky.**

Každý členský štát určí čas špičky, ktorého dĺžka celkovo zodpovedá minimálne 10 % všetkých hodín v období od 1. decembra 2022 do 31. marca 2023. Zároveň zníži svoju hrubú spotrebu elektriny počas určeného času špičky, a to v priemere aspoň o 5 % za hodinu.

Členské štáty si budú môcť v tomto období vybrať vhodné opatrenia na zníženie spotreby v súvislosti s oboma cieľmi. Východiskovým referenčným obdobím pre porovnanie je priemerná spotreba elektriny od 1. novembra do 31. marca počas predchádzajúcich piatich rokov.

➤ Povinný strop príjmov na trhu s energiou

Trhové výnosy výrobcov elektriny sú obmedzené **na 180 €/MWh**, aby sa v prípade extrémne vysokých cien plynu, ktoré zvyšujú náklady plynových elektrární, dočasne obmedzili mimoriadne trhové výnosy výrobcov elektriny s nižšími hraničnými nákladmi. Táto úroveň je navrhnutá tak, aby sa zachovala ziskovosť prevádzkovateľov a zabránilo sa brzdeniu investícií do obnoviteľných energií.

Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa všetky prebytočné príjmy použili na financovanie **cielenej podpory pre koncových odberateľov elektriny** s cieľom zmierniť vplyv vysokých cien elektriny. To môže predstavovať:

- podpora znižovania spotreby elektriny;
- priame prevody zákazníkom vrátane zníženia sieťových taríf;
- kompenzácia dodávateľom, ktorí dodávajú elektrinu zákazníkovi za cenu nižšiu ako sú náklady, na základe vnútroštátneho stanovenia cien;
- zníženie cien elektriny pre koncových zákazníkov;
- podpora investícií do dekarbonizačných technológií, obnoviteľných zdrojov energie a energetickej účinnosti.

---

¹ Európska komisia. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32022R1854>

➤ **Maloobchodné opatrenia**

Členské štáty môžu za určitých okolností dočasne:

- zasahovať stanovením cien za dodávku elektriny pre malé a stredné podniky;
- výnimočne nastavovať ceny pod cenu.

➤ **Solidárny príspevok ropného, plynárenského, uhoľného a rafinárskeho sektora**

Nariadením sa stanovuje **povinný dočasný solidárny príspevok k prebytočným ziskom** podnikov v sektore ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií, vypočítaných na základe zdaniteľných ziskov vo fiškálnom roku začínajúcom v roku 2022 a/alebo v roku 2023, ktoré presahujú 20% nárast priemerného zdaniteľného zisku dosiahnutého počas štyroch fiškálnych období od 1. januára 2018 do roku 2021.

Stanovením minimálnej miery by sa zároveň malo zabezpečiť, aby bol príspevok solidarity spravodlivý a primeraný. Členské štáty majú možnosť uplatňovať na svoj príspevok solidarity **sadzbu vyššiu ako 33 %**. To by malo takýmto členským štátom umožniť stanoviť uprednostňovanú sadzbu, ktorú považujú za prijateľnú a vhodnú podľa svojich vnútroštátnych právnych systémov.

Členské štáty by mali výnosy použiť na poskytovanie **cielenej finančnej podpory**:

- ✓ pre zákazníkov, najmä zraniteľné domácnosti a spoločnosti, s cieľom zmierniť účinky vysokých maloobchodných cien elektriny;
- ✓ na zníženie spotreby energie prostredníctvom rôznych schém;
- ✓ na podporu domácich investícií do obnoviteľných zdrojov, štrukturálnej energetickej účinnosti a iných technológií dekarbonizácie;
- ✓ pre spoločnosti v energeticky náročných odvetviach pod podmienkou, že investujú do obnoviteľných zdrojov, energetickej účinnosti alebo iných technológií na dekarbonizáciu;
- ✓ na rozvoj energetickej autonómie, najmä investícií v súlade s cieľmi [REPowerEU](#);
- ✓ na spoločné financovanie opatrení členskými štátmi na ochranu zamestnanosti a rekvalifikáciu a zvyšovanie kvalifikácie pracovnej sily.

2.2 Opatrenia na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií v Slovenskej republike

Podľa [novely](#) zákona o štátnom rozpočte z 18. októbra 2022 môže Slovenská republika **využiť peniaze z daňových nadpríjmov** v roku 2022 vo výške **1,5 miliardy EUR**:

- 900 miliónov EUR je vyčlenených pre ministerstvo hospodárstva na schémy pomoci pre podniky,
- vyše 207 miliónov EUR je určených pre dôchodcov,
- 200 miliónov EUR pre verejný sektor,
- 190 miliónov EUR je z rozpočtu vyčlenených na kompenzácie pre zraniteľné skupiny.

Európska komisia podporuje využitie nevyužitých európskych prostriedkov z programového obdobia 2014 – 2020 na pomoc obyvateľom a podnikom. Slovenská republika plánuje využiť európske zdroje vo výške 1,5 miliardy EUR pre malé a stredné podniky prostredníctvom schém pomoci. Vláda plánuje vyčleniť na boj proti energetickej kríze celkovo **5 miliárd EUR**.

• Domácnosti:

- Všeobecne sú práva a povinnosti odberateľa elektriny a plynu v domácnosti upravené ustanoveniami [zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike](#). Vláda vo februári oznámila, že Slovenské elektrárne budú **do roku 2024** pre slovenské domácnosti dodávať elektrinu za cenu vo **výške 61,21 EUR za MWh**.²
- 1.12.2022 vláda SR schválila všeobecný hospodársky záujem (VHZ) o dodávkach plynu pre domácnosti, ktorý stanoví maximálne cenové parametre dodávky plynu pre domácnosti na rok 2023. Výsledkom je cca 16% nárast ceny plynu pre domácnosti oproti roku 2022. VHZ nezahŕňa ďalšie skupiny zraniteľných obyvateľov.³
- 15.12.2022 vláda SR prvý krát schválila nariadenie [č. 465/2022 Z. z.](#) stanovujúce cenové stropy na elektrinu a plyn pre domácnosti a vybrané skupiny obyvateľov.⁴
- 23.12.2022 MH SR vydáva rozhodnutia ministra o VHZ pre jednotlivých dodávateľov plynu, ktoré im dávajú povinnosť účtovať domácnostiam maximálne ceny stanovené vo VHZ.⁵
- URSO priebežne vydáva 26 cenových rozhodnutí na dodávku plynu pre domácnosti a ďalších zraniteľných obyvateľov.⁶

---

² Slovenská republika. Aktuality. Dostupné na: <https://www.aktuality.sk/clanok/66sh5dm/slovenske-elektrarne-budu-do-roku-2024-dodavat-domacnostiam-elektinu-za-sucasnu-cenu/>

³ Slovenská republika. Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27875/1>

⁴ Slovenská republika. Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27949/1>

⁵ Slovenská republika. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví; prezentácia poskytnutá Výborom NR SR pre hospodárske záležitosti, 26.1.2023

⁶ Tamže

Tabuľka č. 2: Maximálne ceny za dodávku elektriny pre domácnosti na rok 2023 upravené v zmysle mimoriadnych štátnych opatrení. Ceny sú bez DPH a sieťových poplatkov.

2020 EUR/MWh	2021 EUR/MWh	2022 EUR/MWh	2023 EUR/MWh
65,15	59,76	78,48	82,39

Zdroj: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

Tabuľka č. 3: Maximálne ceny za dodávku plynu pre domácnosti na rok 2023 upravené v zmysle mimoriadnych štátnych opatrení. Ceny sú bez DPH a sieťových poplatkov.

2020 EUR/MWh	2021 EUR/MWh	2022 EUR/MWh	2023 EUR/MWh
24,64	19,41	26,12	31,01

Zdroj: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

- Na pomoc dôchodcom vláda SR schválila **štrnásť dôchodok**, ktorý dostane do konca roka 2022 1 milión 435 tisíc dôchodcov a priemerná výška štrnásteho dôchodku má dosiahnuť **144,70 EUR**. Dôchodca s najnižším dôchodkom dostane najvyšší príspevok a dôchodca s najvyšším dôchodkom dostane najnižší príspevok.⁷
- Dňa 27. septembra 2022 schválila NR SR [novelu](#) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, ktorá zaviedla **možnosť vyhlásiť núdzový stav v energetike**.
- V októbri 2022 ministerstvo práce jednorazovo zvýšilo príspevok na deti narodené od 1. júna do 31. októbra 2022 o **70 EUR**, pretože neboli zapojené do prvej vlny pomoci.
- Ministerstvo práce na základe nariadenia vlády zvyšuje sumu jedného z opakujúcich sa príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia o **100 EUR**.
- Jednorazové zvýšenie náhradného výživného o **100 EUR** je určené pre siroty, ktoré nemajú nárok na sirotsky dôchodok.
- Jednorazové zvýšenie pomoci v hmotnej núdzi o **100 EUR** patrí domácnostiam, ktoré nemali nárok na zvýšenie pomoci v hmotnej núdzi už v máji 2022.
- Jednorazová pomoc vo výške **100 EUR** na dieťa pre rodiny, v ktorých sa rodič stará o jedno alebo viac nezaopatrených detí, na ktoré súd určil výživné. Nárok na túto formu pomoci vzniká len vtedy, ak výška výživného na deti určená súdom nepresiahne **150 EUR**.
- Jednorazový príspevok vo výške **100 EUR** je určený pre dospelých, ktorí boli ako deti umiestnení do centra pre deti a rodiny na základe rozhodnutia súdu.
- Jednorazový príspevok vo výške **100 EUR** je určený na pomoc osobám, ktorým bola ukončená náhradná rodinná starostlivosť z dôvodu dosiahnutia plnoletosti v období od 30. apríla 2020 do 31. októbra 2022.
- **Dátum účinnosti návrhu nariadenia vlády o automaticky vyplácanej pomoci pri inflácii** (pre nezaopatrené deti, na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, siroty bez nároku na sirotsky dôchodok, pre domácnosti v hmotnej núdzi) bol 28. október 2022, takže finančná pomoc sa mohla vyplácať už v novembri.

⁷ Slovenská republika. Dostupné na:

<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8898>

- **Verejná správa:**

- Z balíka 200 miliónov EUR pre verejný sektor sa podporia školy, nemocnice, zariadenia sociálnych služieb a ďalšie inštitúcie.
- Informačné kampane na webovej stránke Ministerstva hospodárstva SR.
- Zníženie energetickej záťaže.
- Platové tarify štátnych zamestnancov sa zvyšujú od 1. januára 2023 o 7 % a od 1. septembra 2023 o ďalších 10 %. Zamestnanci dostali aj jednorazovú podporu vo výške 500 EUR v júni 2022.⁸
- Opatrenia Ministerstva životného prostredia SR na úsporu energie.
- Koncom septembra Ministerstvo financií SR uvoľnilo pre vysoké školy 17 miliónov EUR z verejných zdrojov.
- **Samosprávy:** Pomoc sa k nim dostane prostredníctvom schémy, ktorá bola realizovaná už v decembri minulého roka. Pre obce, mestá a subjekty v ich pôsobnosti budú podmienky rovnaké ako v uplynulom roku. Žiadateľom bude kompenzovaných 80 % z oprávnených nákladov, ktoré vzniknú ako rozdiel nákladov na kúpu komodity nad úroveň stropu, ktorý je v prípade elektrickej energie vo výške 199 eur/MWh a v prípade zemného plynu 99 eur/MWh. O kompenzácie za prvý kvartál 2023 bude možné požiadať do konca júna 2023, pričom v tomto roku ministerstvo hospodárstva zdvojnásobuje limit na hospodársku jednotku zo 100-tisíc na 200-tisíc eur na jeden mesiac.⁹

- **Podnikatelia**

- Vláda 24. októbra 2022 zaviedla pomoc pre podnikateľov a spoločnosti v boji proti energetickej kríze. Štát zastropoval ceny elektriny na **199 EUR za MW/h**. Podnikateľom sa uhradí až 80 % akejkoľvek vyššej sumy. Rovnako to bude aj v prípade plynu, ktorému sa určil strop **99 EUR za MW/h** ([tlačová správa](#) Ministerstva financií SR). Podpora/kompenzácia pre spoločnosti sa bude poskytovať podľa [novely zákona o dotáciách](#) (schválenej v NR SR dňa 10. novembra 2022). Výška podpory pre spoločnosti sa vypočíta na základe faktúr za mesiace august a september 2022. Elektronické žiadosti predkladajú jednotlivé spoločnosti na schválenie a platbu koncom novembra. Spoločnosti majú zastropovanú cenu energie aj v roku 2023, počas prvého štvrťroka (od 1. januára do 30. marca 2023), a to vo výške 80 % nákladov, ktoré presahujú zastropované ceny elektriny, až do výšky 100 000 EUR/mesiac.
- **Energeticky náročné podniky** majú kompenzovanú energiu, ktorú spotrebovali v roku 2021. Kompenzácia sa im bude vyplácať do konca novembra 2022 vo výške 40 miliónov EUR, pričom podpora sa prideliť na základe zoznamu podnikov. [Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#)
- 6. decembra 2022 parlament schválil novelu zákona o energetike, výrobcovia elektriny budú platiť **odvod z nadmerných príjmov**. Predmetom odvodu je nadmerný príjem,

---

⁸ Slovenská republika. Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27564/1>

⁹ Slovenská republika. Dostupné na: <https://www.webnoviny.sk/venergetike/samospravam-bude-hradenych-80-percent-z-cien-energiei-kedy-budu-moct-poziadat-o-prve-kompenzacie/>

teda kladný rozdiel medzi trhovým príjmom a stropom trhového príjmu. Ministerstvo hospodárstva SR ho stanovilo na **90 % nadmerného príjmu**. Odvodovými obdobiami budú kalendárne mesiace v období od 1. decembra 2022 do 31. decembra 2024. Novela reaguje na *nariadenie Európskej únie*, podľa ktorého majú členské štáty povinnosť zaviesť dočasné vnútroštátne opatrenie týkajúce sa uplatňovania stropu trhových príjmov výrobcov z predaja elektriny a prerozdelenie nadmerných príjmov koncovým odberateľom elektriny.

- 22. decembra 2022 parlament schválil [zákon o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií a o doplnení niektorých zákonov](#), ktorý reaguje na *nariadenie Európskej únie* o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie. Zákon obsahuje opatrenia, ktorými sa bude vykonávať **povinný dočasný solidárny príspevok**. V zákone sa upresňuje výpočet solidárneho príspevku právnických osôb, ktoré vykonávajú svoju činnosť v odvetí ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií. Zákon ďalej upravuje správu a použitie solidárneho príspevku. **Sadzba príspevku je 55 %** zo základu pre výpočet príspevku podľa § 3.

(1) Pri výpočte základu pre výpočet príspevku sa vychádza zo základu dane z príjmov zníženého o odpočet daňovej straty a po uplatnení nárokov na zníženie základu dane z príjmov za každé zdaňovacie obdobie dane z príjmov prispievateľa so začiatkom v kalendárnom roku 2022.

(2) Ak je zdaňovacie obdobie podľa odseku 1 kratšie ako dvanásť mesiacov, pomerne sa upraví aj priemer základov dane z príjmov podľa osobitného predpisu. Ak je niektoré z období, z ktorých sa počíta priemer na účely výpočtu základu pre výpočet príspevku, kratšie ako dvanásť mesiacov, prispievateľ pri výpočte základu pre výpočet príspevku dopočíta základ dane z príjmov za toto kratšie obdobie na dvanásť mesiacov.

- Dňa 16. januára 2023 (*nariadenie č. 19/2023 Z. z.*) – Ministerstvo hospodárstva SR zaviedlo pomoc s cenami energií **pre malých podnikateľov** (*Tabuľky č. 6, 7, 8, 9*). Ministerstvo poskytne podnikateľom pomoc v rozsahu od 37 % do 54 % z nárastu ceny komodity, čo je v priemere 43 %.¹⁰
- Dňa 6. februára 2023 minister hospodárstva Karel Hirman rokoval so zástupcami podnikateľov o podmienkach novej výzvy rezortu hospodárstva **na kompenzáciu cien energií určenej pre väčšie podniky a podniky náročnejšie na energiu**. Dočasný krízový rámec stanovuje základné legislatívne podmienky na poskytovanie pomoci pre podniky v rámci Európskej únie. Finančný rámec pre schému bol notifikovaný vo výške 600 miliónov EUR, pričom bližšie podmienky a jednotlivé finančné limity stanoví výzva. Zástupcovia zväzov budú distribuovať firmám dotazníky na zozbieranie potrebných informácií a dát. Zástupcovia ministerstva a zväzov sa dohodli aj na vytvorení expertnej pracovnej skupiny na prípravu detailov výzvy.¹¹

---

¹⁰ Slovenská republika. Nariadenie vlády SR, ktorým sa ustanovujú maximálne ceny za časť regulovanej dodávky plynu pre koncových odberateľov plynu v domácnosti a malých odberateľov plynu a regulovanej dodávky elektriny pre malých odberateľov elektriny a podmienky ich uplatnenia. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2023/19/20230118.html>

¹¹ Slovenská republika. Kompenzácia cien energií. Dostupné na: <https://www.teraz.sk/ekonomika/hirman-rokoval-s-podnikatelmi-o-vyzve/692629-clanok.html>

Tabuľka č. 4: Maximálne ceny za dodávku elektriny pre zraniteľných odberateľov mimo domácností na rok 2023 upravené v zmysle mimoriadnych štátnych opatrení. Ceny sú bez DPH a sieťových poplatkov.

2022	2023	
	Nariadenie vlády č. 465/2022 Z. z.	Nariadenie vlády č. 19/2023 Z. z.
	Vybrané skupiny (DSS, sociálne byty, bytové kotelne,...)	Ostatní zraniteľní (MSP, verejné a neverejné organizácie)
81,63	84,90	199,00

Zdroj: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

Tabuľka č. 5: Maximálne ceny za dodávku plynu pre zraniteľných odberateľov mimo domácností na rok 2023 upravené v zmysle mimoriadnych štátnych opatrení. Ceny sú bez DPH a sieťových poplatkov.

2022	2023	
	Nariadenie vlády č. 465/2022 Z. z.	nariadenie vlády č. 19/2023 Z. z.
	Vybrané skupiny (DSS, sociálne byty, bytové kotelne,...)	Ostatní zraniteľní (MSP, verejné a neverejné organizácie)
26,91	31,95	99,00

Zdroj: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

Podpora Ministerstva hospodárstva SR pre malých podnikateľov: ¹²

Tabuľka č. 6: Elektrická energia

Sektor/subjekty	Dodávka elektriny - prijaté opatrenie	Vybrané tarify (TPS, TSS, straty) - prijaté opatrenie	Výška ceny pre rok 2023
Domácnosti	Všeobecný hospodársky záujem VHZ ¹⁾	Nariadenie vlády č. 465/2022 Z. z.	Na úrovni koncovej ceny z roku 2022
Vybraní zraniteľní odberatelia (VZO) ²⁾	Nariadenie vlády č. 465/2022 Z. z.	Nariadenie vlády č. 465/2022 Z. z.	Na úrovni koncovej ceny ako domácnosti
Malí odberatelia ³⁾	Nariadenie vlády (na schválenie vlády v pondelok 16. 1. 2023)	Tarify sú stanovené podľa rozhodnutia ÚRSO (nezávislý orgán)	Výška ceny za dodávku elektriny (komodity) je 199 eur/MWh + poplatky podľa rozhodnutia ÚRSO
Subjekty verejnej správy (nepodnikatelia)	Pripravený návrh nariadenia vlády	Tarify sú stanovené podľa rozhodnutie ÚRSO (nezávislý orgán)	Výška ceny za dodávku elektriny (komodita) je 199 eur/MWh + poplatky podľa rozhodnutia ÚRSO

¹² Slovenská republika. Dostupné na:

<https://www.mhsr.sk/uploads/files/RnFu09nF.pdf?csrt=1250788557615903404>

Porovnávací analýza: Opatrenia (III) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií
vo vybraných štátoch (platné od roku 2021)

Ostatní odberatelia (neregulovaní)	Na základe zmluvy s dodávateľom	Tarify sú stanovené podľa rozhodnutia ÚRSO (nezávislý orgán)	Kompenzácie cez schému MH SR (spätne) - dodávka elektriny vo výške 199 eur/MWh
---	---------------------------------	--	---

Zdroj: [Ministerstvo hospodárstva SR](#)

Tabuľka č. 7: Plyn

Sektor/subjekty	Dodávka elektriny - prijaté opatrenie	Vybrané tarify (TPS, TSS, straty) - prijaté opatrenie	Výška ceny pre rok 2023
Domácnosti	VHZ ¹⁾ Nariadenie vlády (na schválenie vlády v pondelok 16. 1. 2023)	Tarify sú stanovené podľa rozhodnutia ÚRSO (nezávislý orgán)	Na úrovni koncovkej ceny z roku 2022 + 15%
Vybraní zraniteľní odberatelia (VZO) ²⁾	Nariadenie vlády č. 465/2022 Z. z.	Tarify sú stanovené podľa rozhodnutia ÚRSO (nezávislý orgán)	Na rovnakej ako domácnosti (čiže zastropovaná cena pre domácnosti z roku 2022)
Malí odberatelia ³⁾	Nariadenie vlády (na schválenie vlády v pondelok 16. 1. 2023)	Tarify sú stanovené podľa rozhodnutia ÚRSO (nezávislý orgán)	Dodávka plynu (komodity) vo výške 99 eur/MWh + poplatky podľa rozhodnutia ÚRSO
Subjekty verejnej správy (nepodnikatelia)	Pripravený návrh nariadenia vlády	Tarify sú stanovené podľa rozhodnutie ÚRSO (nezávislý orgán)	Dodávka plynu (komodity) vo výške 99 eur/MWh + poplatky podľa rozhodnutia ÚRSO
Ostatní odberatelia (neregulovaní)	Na základe zmluvy s dodávateľom (bez prijatého opatrenia, avšak kompenzované)	Tarify sú stanovené podľa rozhodnutia ÚRSO (nezávislý orgán)	Kompenzácie cez schému MH SR (spätne) - dodávka elektriny vo výške 99 eur/MWh

Zdroj: [Ministerstvo hospodárstva SR](#)

Tabuľka č. 8: Teplo

Sektor/subjekty	Dodávka tepla	Výška ceny pre rok 2023
Domácnosti	Nariadenie vlády č. 464/2022 Z. z.	Na úrovni ceny z roku 2022 + 20 eur/MWh (max. 199 eur/MWh)
Nebytový sektor	Stanovené na základe rozhodnutia ÚRSO	Nestropované, stanovené na základe rozhodnutia ÚRSO
Technologický odber	Stanovené na základe rozhodnutia ÚRSO	Nestropované, stanovené na základe rozhodnutia ÚRSO

Zdroj: [Ministerstvo hospodárstva SR](#)

Tabuľka č. 9: Pomoc pre maloodberateľov do 30 MWh z nárastu ceny komodity

elektrina	cenník ÚRSO	Strop	Rozdiel	Kompenzácia 100%	Pomoc
	547,58 EUR	199,00 EUR	348,58 EUR	348,58 EUR	64%

ceny sú uvedené bez DPH

Zdroj: [Ministerstvo hospodárstva SR](#)

Vysvetlenie k tabuľkám:

- 1) Všeobecný hospodársky záujem
- 2) Vybraní zraniteľní odberatelia (zariadenia sociálnych služieb zapísané do registra sociálnych služieb; zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; bytové domy s nájomnými bytmi vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku určené na sociálne bývanie; bytové domy s nájomnými bytmi v rámci štátom podporovaného nájomného bývania; skupina koncových odberateľov elektriny alebo plynu, ktorými sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, odoberajúca elektrinu alebo plyn na výrobu tepla a ohrev teplej úžitkovej vody pre domácnosti, zákonne zastúpená správcou (fyzickou alebo právnickou osobou) vykonávajúcou správu spoločného tepelného zdroja zásobujúceho bytový dom teplom a teplou úžitkovou vodou).
- 3) Odberatelia elektriny s odberom do 30 MWh/rok; odberatelia plynu s odberom do 100 MWh/rok.

3 Opatrenia, ktoré skúmané štáty zaviedli do svojich politík od októbra 2021¹³

Kapitola sa týka tých opatrení štátov, ktoré zaviedli od roku 2021 na pomoc obyvateľom a podnikom v boji s nárastom cien energií.

Nové opatrenia, ktoré štáty zaviedli od októbra 2022 do januára 2023, sú rozpísané podrobne. O ostatných predchádzajúcich opatreniach sa je možné dozvedieť viac v predchádzajúcich dvoch porovnávacích analýzach Parlamentného inštitútu (21/22 a 28/22)

Opatrenia, ktoré boli zavedené *od roku 2021 do júna 2022*, sú uvedené v zhrnutí a označené ***, opatrenia, ktoré sa zaviedli *od júna 2022 do októbra 2022*, sú označené **, a *nové opatrenia*, ktoré štáty zaviedli od októbra 2022 sú **vyznačené hrubo a tiež ***.

3.1 Belgicko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie dodávok energie:

- *Predĺženie životnosti jadrovej elektrárne. ****
- *Zabezpečenie dodávok plynu úplným naplnením zásobníkov. ***
- *Maximálne využitie elektrickej energie vnútroštátnej výroby. ***
- *Dohody, ktoré majú zabezpečiť dodávky plynu z Nórska. ***
- *Zodpovedné využívanie energie. ***

Zabezpečenie financií:

- *Zdaňovanie účtov za energiu**
- *Príspevok solidarity**

Domácnosti:

- *Sociálne dávky pre zraniteľné skupiny. ****
- *Jednorazový príspevok domácnostiam. ****
- *Zníženie spotrebných daní z benzínu a nafty ****
- *Regióny poskytujú rôzne dotácie investičného charakteru na izolácie budov, renováciu budov, inštaláciu solárnych panelov a tepelných čerpadel. ***
- *Banky: odloženie splátok sociálne znevýhodneným. ***
- *Sociálnu tarifu na plyn a elektrinu. ***
- *Informačné kampane na zvýšenie povedomia o zaobchádzaní s energiami. ***
- *Zníženie DPH na elektrinu, zemný plyn a teplo. * ****
- *Poskytuje preddavok na úhradu súvisiacu s dodávkou elektriny a zemného plynu chráneným odberateľom v domácnostiach. **
- *Dočasný príspevok solidarity. **

¹³ Data collection on energy saving. Emailová komunikácia – September 2022, Permanent Representative to the European Parliament, Dominika Sabová.

Firmy:

- Podpora projektov na výrobu veternej a solárnej energie.***
- Podpora priemyslu pomocou krízového rámca stanoveného Európskou komisiou.**
- Dočasný príspevok solidarity.*

Verejné budovy:

- Budovy znížia svoju spotrebu energie (po 19.00 nebudú osvetlené).**

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Rada ministrov 28. októbra 2022 [schválila návrh zákona](#), ktorým sa mení **zdaňovanie účtov za energiu** s cieľom **natrvalo zaviesť zníženie DPH na elektrinu, zemný plyn a teplo** prostredníctvom sietí diaľkového vykurovania.

Rada ministrov [schválila návrh kráľovského dekrétu](#), ktorým sa **rozširuje sociálna tarifa** za dodávku elektriny a zemného plynu chráneným odberateľom bytov.

Okrem toho sa **poskytne preddavok na úhradu súvisiacu s dodávkou elektriny a zemného plynu chráneným odberateľom v domácnostiach**, ktorí nepatria do kategórie BIM.

Rada ministrov schválila návrh zákona¹⁴, ktorým sa zavádza **dočasný príspevok solidarity** na podporu domácností a podnikov, ktoré trpia dôsledkami energetickej krízy. Tento príspevok je určený pre:

- 1) registrované ropné spoločnosti pôsobiace v rafinérskom sektore s rafinérskou kapacitou v Belgicku. Výška príspevku, ktorý majú znášať tieto spoločnosti, je 6,9 EUR za tonu surovej ropy dovezenej v období od 1. januára 2022 do 31. decembra 2023 – spolu 400 miliónov EUR;
- 2) registrované ropné spoločnosti definované ako hlavní účastníci na rok 2022 pre naftu, naftu a benzínové výrobky. Výška príspevku, ktorý majú znášať tieto spoločnosti, je stanovená na 7,8 EUR na meter kubický výrobkov uvedených do daňového voľného obehu v období od 1. januára 2022 do 31. decembra 2023 – spolu 200 mil. EUR.

---

¹⁴ Belgicko. Dostupné na: <https://news.belgium.be/fr/contribution-de-solidarite-temporaire-charge-du-secteur-petrolier>

3.2 Bulharsko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie dodávok energie:

- Uzatvorenie zmlúv s nákladnými loďami so skvapalneným plynom. **
- Obmedzenie vývozu ruských ropných produktov. **

Domácnosti:

- Cenový strop. **
- Zníženie spotrebných daní z pohonných hmôt. **
- **Znížená cena elektrickej energie 128 EUR/MWh.** *

Firmy:

- Kompenzácia pre spoločnosti do 30%. ***
- Program kompenzácie podnikov z cien elektriny. **
- Zníženie spotrebných daní z pohonných hmôt. **
- **Znížená cena elektrickej energie 128 EUR/MWh a pre veľkých priemyselných spotrebiteľov ak investovali do úsporných energetických opatrení.** *
- **Kompenzačná cena za energie pre veľkých priemyselných spotrebiteľov ak investovali do zlepšenia energetickej účinnosti.** *
- **Oslobodenie malých podnikov od DPH pre malé podniky.** *

Verejné budovy:

- Dotácie investičného charakteru pre školy a škôlky. **

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022,*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

Parlament 8. novembra 2022 prijal rozhodnutie o **predĺžení existujúcich kompenzácií** ¹⁵ s cieľom zmierniť účinky vysokých nákladov na elektrinu pre podniky do konca roka 2023. Všetci spotrebiteľia, ktorí nie sú domácnosťami, dostanú plnú kompenzáciu za rozdiel medzi skutočnou priemernou mesačnou základnou cenou denného trhu bulharskej nezávislej burzy elektriny (IBEX) za príslušný mesiac a základnou cenou **128 EUR/MWh**. Parlament sa tiež rozhodol zaviesť **základnú kompenzačnú cenu** vo výške **102 EUR/MWh pre veľkých priemyselných spotrebiteľov**, ak investovali do zlepšenia energetickej účinnosti a rozvoja obnoviteľných zdrojov energie pre vlastnú spotrebu.

Vláda 17. novembra 2022 rozhodla o **oslobodení od DPH pre malé podniky** ¹⁶ s ročným príjmom do 51 130 EUR. To má za následok pokles výberu príjmov z DPH v Bulharsku o približne 1 %. Rozhodnutie¹⁷ nadobúda účinnosť 13. októbra 2021 a uplatňuje sa do 31. decembra 2024.

¹⁵ Bulharsko. Dostupné na: <https://seenews.com/news/bulgaria-extends-power-subsidies-to-businesses-to-end-2023-804125>

¹⁶ Bulharsko. Dostupné na: <https://www.minfin.bg/bg/news/12017>

¹⁷ Bulharsko. Dostupné na: <https://www.globalvatcompliance.com/globalvatnews/bulgaria-exemption-small-business/>

3.3 Cyprus

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie financií:

- *Zavedenie 90-percentnú dane z „neočakávaných príjmov“ dodávateľov elektriny. **

Domácnosti:

- *10 % zľava za elektrinu. ****
- *Zníženie DPH z 19% na 5% za elektrinu pre zraniteľné skupiny.****
- *Informačná kampaň.***
- *Preplatenie 25% očakávaného nárastu jesenných účtov.***
- *Zraniteľní spotrebitelia budú mať rovnaké ceny ako v roku 2021, ostatní dostanú dotáciu vo výške 50 až 80%, v závislosti podľa spotreby.***
- *Dotácie investičného charakteru, podpora energetickej obnovy existujúcich budov.***
- *Zníženie spotreby elektrickej energie o minimálne 10 %.***

Firmy:

- *Grantové schémy (priame dotácie) na podporu využívania OZE a úspor energie v podnikoch.*
- *Zníženie hrubej spotreby elektrickej energie o minimálne 10 %.***

Verejné budovy:

- *Zníženie hrubej spotreby elektrickej energie o minimálne 10 %.***

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Vláda 15. novembra 2022 schválila zavedenie neočakávaných daní¹⁸ pre energetické spoločnosti a výrobcov energie z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom dvoch legislatívnych návrhov:

1. novela zákona o dani z príjmov s cieľom zaviesť **90-percentnú daň z „neočakávaných príjmov“** dodávateľov elektriny z obnoviteľných zdrojov, distribútorov a ropných spoločností na rok 2022.
2. trvalý poplatok do dvojstranných zmlúv týkajúcich sa dodávok elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov. Poplatok je stanovený na 90 % za akúkoľvek sumu nad rámec maximálnej trhovej sadzby za kilowatthodinu.

---

¹⁸ Cyprus. Dostupné na: <https://cyprus-mail.com/2022/11/15/in-principle-agreement-to-windfall-taxes-for-energy-companies/>

3.4 Česká republika

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie dodávok energie:

- Rozšírenie jadrovej elektrárne Dukovany.**

Zabezpečenie financií:

- Zavedenie 60-percentnú daň z „neočakávaných príjmov“ neočakávanej dane pre energetické firmy a banky.*
- Obmedzenie príjmov energetických firiem 90-percentnú daň z „neočakávaných príjmov“.*

Domácnosti:

- Elektrina a zemný plyn oslobodené od dane.***
- Zrušila cestné dane pre osobné, autobusové a nákladné vozidlá do dvanástich ton.***
- Úsporná tarifa pre domácnosti.**
- Štát bude platiť príplatok za obnoviteľné zdroje energie.**
- Jednorazové dotácie na účty za elektrinu.**
- Informačná príručka ako ušetriť na energii.**

Firmy:

- Záruka s úrokovou sadzbou vo výške 0 %.***
- Podpora firiem vyrovnáť sa s nárastom energií.**

Pohonné hmoty:

- Zrušená povinnosť pridávať do benzínu a nafty drahšie biopalivo.***

Verejné budovy:

- Zníženie najnižšej prípustnej teploty na pracoviskách, v školách atď.**

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Parlament 26. októbra 2022 schválil návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2023, v ktorom stanovil deficit na 295 miliárd CZK¹⁹ (12,1 miliardy EUR) – približne 4 % HDP odhadovaného ministerstvom financií na rok 2023.

Parlament 4. novembra 2022 schválil ²⁰ zavedenie **60-percentnej neočakávanej dane** pre energetické firmy a banky s cieľom získať 85 miliárd CZK (3,5 miliardy eur). Daň sa vzťahuje na zisky presahujúce 120 % priemeru za roky 2018 – 2021 a dopĺňa 19-percentnú sadzbu dane z príjmov právnických osôb.

¹⁹ Česká republika. Dostupné na: <https://www.reuters.com/markets/europe/czech-parliament-locks-2023-deficit-12-bln-war-energy-crisis-bite-2022-10-26/>

²⁰ Česká republika. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/europe/czech-lawmakers-approve-windfall-tax-energy-firms-banks-2022-11-04/>

Parlament 15. novembra 2022 schválil²¹ zvýšenie rozpočtového deficitu na rok 2022 o tretinu na 375 miliárd CZK (15,4 miliardy EUR). Znížená daň z príjmu spôsobila v rozpočte schodok vo výške 90 miliárd CZK (3,7 miliardy EUR): zníženie dane malo pôvodne trvať do roku 2022. Celkovo štát v roku 2023 vyčlení približne 200 miliárd CZK (8,2 miliardy EUR) na rôzne opatrenia pomoci domácnostiam a podnikom vrátane energetických dotácií, vyšších dôchodkov a iných sociálnych dávok.²²

Parlament 18. novembra 2022 schválil²³ vládny plán na **obmedzenie príjmov energetických firiem**, ktoré odhadujú, že v roku 2023 získajú 80 miliárd CZK (3,3 miliardy EUR). Stropy sa budú pohybovať od 70 EUR/MWh elektrickej energie z jadrových elektrární do 240 EUR/MWh na výrobu energie poháňanej plynom z biomasy. Štát by potom získal 90 % príjmov nad tento strop.

3.5 Chorvátsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti:

- Poukážky na účty za elektrinu aj plyn. ***
- Zníženie (DPH) na zemný plyn a teplo na 13 z 25 %. ***
- Regulácia cien potravín – 30%. **
- Jednorazové platby. **
- Zastropovanie cien energií 59/ MWh – 88/ MWh EUR. * ***
- Regulácia cien pohonných látok benzínu a nafty. *

Firmy:

- Jednorazové platby pre poľnohospodárov. **
- Zastropovanie cien energií 180 EUR/MWh do 230 EUR/MWh. **
- Regulácia cien pohonných látok benzínu a nafty. *

Verejné budovy:

- Vykurovanie miestností na maximálne 21 °C a chladenie na 25 °C. **
- Využívanie LED osvetlenia. **
- Zastropovanie cien energií školy, materské školy, univerzity, domovy dôchodcov, mimovládne organizácie a administratívne budovy 62/ MWh EUR. *

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

²¹ Česká republika. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/europe/czech-lawmakers-approve-higher-2022-budget-gap-overriding-presidents-objection-2022-11-15/>

²² Česká republika. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-04/czechs-slap-windfall-tax-on-energy-firms-banks-to-help-budget>

²³ Česká republika. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/czech-lawmakers-back-34-billion-power-revenue-cap-plan-2022-11-18/>

Vláda 8. septembra 2022 schválila záchranný balík²⁴ vo výške 21 miliárd HRK (2,8 miliardy EUR), ktorým sa **zaviedol strop cien energie**. Od 1. októbra 2022 do 31. marca 2023 budú domácnosti platiť 59 EUR/MWh alebo 88 EUR/MWh pri spotrebe nad 2 500 kW. **Školy, materské školy, univerzity, domovy dôchodcov, mimovládne organizácie a administratívne budovy zaplatia paušálnu cenu 62 EUR/MWh**. V prípade **súkromných spoločností** sa ceny budú pohybovať od 180 EUR/MWh do 230 EUR/MWh v závislosti od spotreby.²⁵

Vláda 17. októbra 2022 prijala nové nariadenie, ktorým sa **stanovujú najvyššie maloobchodné ceny ropných výrobkov** na úrovni z predchádzajúcich dvoch týždňov: napr. 10,72 HKR (1,42 EUR)/liter benzínu; HKR 12,3 (1,6 EUR)/liter pre naftu; 8,49HRK (1,18 EUR)/liter pre modrú naftu.²⁶

3.6 Dánsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti, firmy aj verejné budovy

- „Tepelný šek“ (približne 800 EUR/domácnosť). ***
- Udržanie cenového stropu pre domácnosti aj pre podniky na úrovni, aká bola v jeseni 2021, vláda si na tento účel vzala úver. **
- Zníženie dane z elektrickej energie o 0,5 EUR/kWh.*
- Cenový strop na teplo na úrovni 93 DKK/GJ.*
- Úver pre energetické spoločnosti.*

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Od 1. októbra 2022 bola **daň z elektrickej energie znížená o 0,5 EUR/kWh**. V prvom polroku 2023 sa všeobecná daň z elektriny dočasne zníži na minimálnu sadzbu EÚ 0,11 EUR/kWh.

Štát poskytne **energetickým spoločnostiam úver** vo výške súm, ktoré požadujú zákazníci na zmrazenie, a ručí za zmrazený dlh voči energetickým spoločnostiam. Systém

---

²⁴ Chorvátsko. Dostupné na: <https://www.euractiv.com/section/energy-environment/news/croatia-unveils-plan-to-cap-energy-and-food-prices/>

²⁵ Chorvátsko. Dostupné na: <https://www.nasdaq.com/articles/croatia-caps-electricity-prices-to-help-counter-rising-inflation>

²⁶ Chorvátsko. Dostupné na: <https://vlada.gov.hr/vijesti/filipovic-najavio-razgovore-s-predstavnicima-naftne-industrije-oko-cijena-goriva/36220>

je platný 12 mesiacov. Po uplynutí 12 mesiacov sa zmrazená suma vráti energetickým spoločnostiam počas obdobia 4 rokov. Keďže odberatelia splatia úver energetickým spoločnostiam, energetické spoločnosti musia úver splatiť štátu.

Dánska energetická agentúra 15. októbra 2022 predbežne **stanovila cenový strop** na teplo na úrovni 93 DKK/GJ (12,50 EUR/GJ) s očakávaným nadobudnutím účinnosti 1. januára 2023.²⁷

3.7 Estónsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti, firmy aj verejné budovy

- Zľavnená cena energií. ***
- Sieťové poplatky pre všetkých spotrebiteľov elektrickej energie (firmy aj domácnosti) sa od októbra tohto roka do marca 2022 znížili o polovicu. ***
- Cenový strop na elektrinu aj plyn. *** **
- Zníženie sieťových poplatkov. **
- Jednorazová dotácia. **
- Dotácia vo výške 50 EUR/MWh elektriny.*
- Obmedzenie spotreby. *
- Investičné granty na energetickú bezpečnosť pre veľké priemyselné odvetvia.*

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Vláda 22. septembra 2022 oznámila, že v návrhu štátneho rozpočtu na rok 2023 sa uvažuje o energetickej **dotácii vo výške 50 EUR/MWh elektriny pre spotrebiteľov** v domácnostiach a že pokryje 80 % zvýšenia cien, ktoré presahujú 80 EUR/ MWh (spotreba zemného plynu je **obmedzená na 2,6 MWh na domácnosť** – nad touto prahovou hodnotou by nedostali žiadnu kompenzáciu).

Podobne v prípade plynu a ústredného kúrenia by to kompenzovalo 80 % zvýšenia cien. Domácnostiam sa tieto účty automaticky znížia o túto dotáciu od októbra 2022. Opatrenie má trvať do konca marca 2023 a jeho náklady sa len za mesiac október 2022 odhadujú na 4,158 mil. EUR. Oznámila tiež **investičné granty** na zabezpečenie energetickej bezpečnosti pre veľké priemyselné odvetvia.

---

²⁷ Dánsko. Dostupné na: <https://ens.dk/presse/energistyrelsen-udmelder-prisloft-overskudsvarme-2023>

3.8 Fínsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti:

- Zvýšenie maximálneho odpočtu výdavkov na dochádzanie zo 7 000 EUR na 8 400 EUR.***
- Informačné kampane.**
- Investičné dotácie.**
- **Daňové úľavy na výdavky domácností.***
- **Dotácia na elektrinu pre domácnosti.***

Firmy:

- „Pracovná nafta“ nižšia sadzba dane.***
- Zvýšené investície do vodíka a batérií.***
- Zvýhodnené úvery.**

Verejné budovy:

- Zníženie využívania energií.**
- Obmedzenie využívania elektrickej energie v čase najväčšej spotreby.**

Pohonné hmoty:

- Zníženie ceny pohonných hmôt približne o 12 centov za liter.**
- Zníženie povinnosti zmiešavať viac biopalív s benzínom a naftou.***

* **Nové opatrenia zavedené od októbra 2022**

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Vláda 6. októbra 2022 schválila *novelu zákona o dani z príjmov* na dočasné doplnenie **daňových úľav na výdavky domácností** súvisiace s účtami za elektrinu.²⁸

Vláda 17. novembra 2022 predložila parlamentu návrh na doplnenie rozpočtu na rok 2023.²⁹ Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa energetiky, navrhla zaviesť **dotáciu na elektrinu pre domácnosti** po prudkom náraste cien elektriny v septembri 2022. Opatrenie by stálo 85 miliónov EUR. Zahŕňa aj pokračovanie **úverového a záručného programu vo výške 10 miliárd EUR pre energetické spoločnosti** zahrnutého do tretieho doplnkového rozpočtu na rok 2022, ktorý by mal platiť do konca roka 2023.

²⁸ Fínsko. Dostupné na: <https://vm.fi/paatos?decisionId=0900908f807e121e>

²⁹ Fínsko. Dostupné na: <https://vm.fi/-/10616/hallitus-ehdottaa-taydennyksia-vuoden-2023-talousarvionselvitykseen>

3.9 Francúzsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti, firmy aj verejné budovy

- Jednorazovú platbu vo výške 100 EUR. ***
- Zastropovanie ceny elektriny a plynu. ** ***
- Zníženie sadzby dane z elektrickej energie. ***
- Obmedzenie zvýšenia cien energie maximálne na 4 %. ***
- Zníženie dane z elektriny. ***
- Autodopravcovia priama dotácia. ***
- Investičná podpora. **
- Obmedzenie zvyšovania nájomného. **
- Dotačná podpora vykurovania rozdelená podľa využívaných zdrojov na kúrenie. **
- Zníženie spotreby energie o 10 %. *
- Podpora výmeny vykurovacích systémov pre domácnosti. *
- Podpora udržateľnej mobility poskytovaná zamestnancom. *
- Zľava z cien pohonných hmôt. * ***
- Bonus pre domácnosti, ktoré znížia spotrebu energií o 5%. *
- Dotácia pre domácnosti, ktoré vykurujú drevom. *

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Dňa 6. októbra 2022 vláda predstavila „plán trizvosti“, ktorý je zameraný na **zníženie spotreby energie o 10 %** vo verejných budovách, rovnako v domácnostiach a podnikoch. V prípade, ak firmy nedodržia zníženie spotreby, dostanú **energie na prídel**. Cieľom je spotrebovať menej energie a zlepšiť energetickú efektívnosť v domácnostiach, podnikoch, verejných budovách a doprave.

Ďalším balíkom opatrení je finančná podpora pre domácnosti na **výmenu vykurovacích systémov** prostredníctvom programu MaPrimeRenov; **ďalej podpora udržateľnej mobility poskytovaná zamestnancom** - oslobodenie od príspevkov na sociálne zabezpečenie až do výšky 700 EUR ročne a môže byť kombinovaná s úhradou verejnej dopravy až do výšky 800 EUR.

TotalEnergy ponúka *bonus vo výške od 30 do 120 EUR* v závislosti **od úspor energie** dosiahnutých v prípade domácností vykurovaných elektrinou, ktoré v období od 31. novembra 2022 do 1. marca 2023 znížia svoju spotrebu elektrickej **energie aspoň o 5 %**.

Vláda 4. októbra 2022 ponúkla nákup za 12 EUR/akcia **na znárodnenie EDF**³⁰. Celkové náklady by predstavovali 9,6 miliardy EUR.³¹

Vláda 17. októbra 2022 oznámila, že **zľava na ceny pohonných hmôt**, pre domácnosti aj súkromné spoločnosti, pôvodne stanovená do 31. decembra 2022 sa predĺži o dva týždne do polovice novembra. V opatrení sa predpokladá zľava **30 centov/l** do polovice novembra 2022, potom **10 centov/l** do 31. decembra 2022.³² Toto zníženie sa vzťahuje na všetky palivá: plynové oleje, benzín, LPG-c, CNG v stlačenej forme (GNC) alebo skvapalnené (LNG), superetanol E85, etanolvá nafta ED95. Zľavu uplatňujú veľkoobchodníci, ktorí distribuujú pohonné hmoty na čerpacích staniciach. Štát im potom vypláti dotáciu zodpovedajúcu dodaným objemom. Podľa odhadov sa náklady na opatrenie odhadujú na 400 miliónov EUR.³³

Vláda 8. novembra 2022 **schválila dotáciu pre domácnosti vykurované drevom**. Náklady na toto opatrenie sa odhadujú na 230 miliónov EUR.³⁴

3.10 Grécko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie financií:

- *Zavedenie 90-percentnú daň z „neočakávaných príjmov“ dodávateľov elektriny.**

Domácnosti:

- *Dotácie na účty za elektrinu.****
- *200 EUR pre všetkých dôchodcov s nízkymi príjmami. ****
- *Strop veľkoobchodných cien elektriny a vrátiť tiež až 60 % všetkých príplatkov, ktoré spotrebiteľia elektriny s ročným príjmom do 45 000 EUR zaplatili od decembra 2021 do mája 2022. ****
- *Dotácia na plyn. ***
- *Jednorazová dotácia pre nízkopríjmové skupiny. ** ****
- *Investície do budov pre nízkopríjmové skupiny.***
- *Systém dotácií na účty za elektrinu v závislosti od spotreby. **
- *Spotrebiteľia, ktorí medziročne znížia svoju priemernú dennú spotrebu o 15 % majú nárok na dotáciu 50 EUR /MWh.**

³⁰ Francúzsko. EDF. Dostupné na: <https://www.edf.fr/>

³¹ Francúzsko. Dostupné na: <https://investir.lesechos.fr/actu-des-valeurs/la-vie-des-actions/letat-depose-son-offre-a-12-par-action-pour-renationaliser-edf-1868908>

³² Francúzsko. Dostupné na: <https://www.service-public.fr/particuliers/actualites/A16169>

³³ Francúzsko. Dostupné na: <https://www.lesechos.fr/economie-france/budget-fiscalite/carburants-la-prolongation-de-la-ristourne-de-30-centimes-va-couter-440-millions-a-letat-1870179>

³⁴ Francúzsko. Dostupné na: https://www.francetvinfo.fr/economie/energie/prix-de-l-energie-l-assemblee-nationale-adopte-une-aide-pour-les-menages-se-chauffant-au-bois_5465554.html

Firmy:

- *Systém dotácií s vyššími dotáciami pre nižšie spotreby energie.**
- *Dotácia na plyn.***

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

Dňa 21. septembra 2022 grécky minister energetiky uviedol, že vláda vyplatí domácnostiam a podnikom dodatočných **1,1 miliardy EUR**, aby ich ochránila pred rastúcimi cenami energie pred zimou. Tieto dotácie majú tri časti:³⁵

1. **Domácnosti s mesačnou spotrebou do 500 kilowatthodín** ide o hodnotu 436 EUR/MWh. To predstavuje väčšinu gréckych domácností a kompenzuje spotrebiteľov približne **90 % nárastu účtov za energiu**.
2. **Pre domácnosti, ktoré spotrebujú viac ako 501 kilowatthodín** za mesiac, dotácie vykompenzujú približne **70 – 80 % nárastu cien**.
3. **Pre podniky so spotrebou nad 2000 kilowatthodín** je sľúbených 398 EUR/MWh, poľnohospodárske podniky, teda farmári, dostanú 436 EUR/MWh.

Okrem týchto výhod sa spotrebiteľom, ktorí **medziročne znížia svoju priemernú dennú spotrebu o 15 %**, ďalej ponúka dotácia 50 EUR/ MWh .

Dňa 3. novembra 2022 vláda zaviedla **90 % daňovú sadzbu pre energetické spoločnosti**, aby pomohla občanom zaplatiť za rastúce účty za energiu. Podľa ministra energetiky pôjde o približne 375 miliónov eur vybratých späť od októbra 2021 do júna 2022.³⁶

3.11 Holandsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti, firmy aj verejné budovy

- *Zníženie dane z energií pre domácnosti a podniky.****
- *Zníženie (DPH) na energie z 21 % na 9 %. ****
- *Zníženie dane z benzínu a nafty o 21 %. ****
- *Zvýšenie minimálnej mzdy o 10%.***
- *Cenový strop elektriny a plynu.**
- *Domácnosti kompenzácia 190 EUR (od októbra a za zostávajúce mesiace roku 2022).**
- *Jednorazová dotácia pre domácnosti vo výške 1300 EUR.* ****

³⁵ Grécko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/greece-extends-energy-bill-subsidies-ahead-winter-battle-2022-09-21/>

³⁶ Grécko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/greece-tax-power-firms-windfall-profits-higher-gas-prices-2022-11-03/>

- *Zníženie DPH na energie.**
- *Zníženie spotrebných daní z palív.**
- *Zvýšenie prídavkov na dieťa.**
- *Príspevok na nájomné.**
- *10 % zvýšenie zákonných dôchodkov a sociálnych dávok.**

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

Vláda 20. septembra oznámila **cenový strop elektriny** platný od januára 2023, ktorým sa cena elektriny obmedzuje na priemernú cenu od januára 2022 pre priemernú úroveň spotreby.³⁷

Súčet opatrení (bez cenového stropu) bol v oznámení o rozpočte 20. septembra 2022 finalizovaný na približne 15,5 miliardy EUR.³⁸

Medzi hlavné body tohto balíka patria **dočasné stimuly pre spotrebiteľov a zníženie výdavkov na energiu**, ako aj štrukturálne zmeny v opatreniach sociálnej starostlivosti, ktoré zostávajú v platnosti počas celého roku 2023.

V rámci opatrení dočasnej pomoci holandská vláda ďalej **znížila dane za energie**, náklady na stratu príjmov vo výške 5,4 miliardy EUR. Postupne sa predĺži predtým stanovené **zníženie spotrebných daní z palív**, čo predstavuje ďalších 1,2 miliardy EUR v strate príjmov.

Priame výdavky pre spotrebiteľov budú vo forme **jednorazového príspevku na energiu pre zraniteľné domácnosti v hodnote 1 300 EUR**. Ďalej je plánované **zvýšenie dávok zdravotnej starostlivosti o 412 EUR**.

Holandská vláda vyčlenila z rozpočtu 5,3 miliardy EUR, z ktorých je 1,2 miliardy EUR spôsobených stratenými príjmami zo zníženej dane z práce, 0,7 miliardy EUR zvýšeným **prídavkom na dieťa** a 0,2 miliardy EUR zvýšeným **príspevkom na nájomné**. Zvyšných 3,2 miliardy EUR sa má použiť na **10 % zvýšenie dôchodkov a sociálnych dávok**.

Dňa 4. októbra 2022 holandská vláda stanovila **cenový strop na cenu elektriny** na 0,40 EUR/kWh a **zmrazí cenu plynu** na 1,45 EUR za meter kubický plynu. Tieto cenové stropy platia len pre 2 900 kilowatthodín elektriny a 1 200 metrov kubických plynu. Toto opatrenie bude stáť približne 23,5 miliardy EUR. V rámci tejto dohody dostanú **domácnosti aj kompenzáciu 190 EUR** za zostávajúce mesiace roku 2022.³⁹

---

³⁷ Holandsko. Dostupné na: <https://www.euronews.com/next/2022/09/19/netherlands-energy-government>

³⁸ Holandsko. Dostupné na: <https://think.ing.com/snaps/dutch-budget>

³⁹ Holandsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/dutch-government-expects-spend-23-bln-energy-price-cap-2022-10-04/>

3.12 Írsko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie financií:

- *Zavedenie 75-percentnej dane z „neočakávaných príjmov“ pre energetické spoločnosti pôsobiace vo výrobe a rafinácii fosílnych palív .*

Domácnosti

- *30% daňová úľava na výdavky na teplo a elektrinu.****
- *Bezplatné modernizácie domácností s nízkymi príjmami. ****
- *Nízkonákladový úverový systém na modernizáciu bývania. ****
- *Informačný program.***
- *30% daňovú úľavu na výdavky na teplo a elektrinu.***
- *Investičná podpora, bezplatná modernizácia domácností s nízkym príjmom + nízkonákladový úverový systém.***
- *Investičná podpora pre domácnosti dosiahnutá úspora energetická trieda B2. ***
- *Jednorazová podpora.** ****
- *Rozdielna tarifa počas špičky a mimo špičky.***

Firmy:

- *Rozdielna tarifa počas špičky a mimo špičky.***
- *Oprávneným podnikom kompenzácia vo výške 40 % zo účtov za energie (plyn a elektrina), maximálne 10 000 EUR mesačne.**
- *Energetický náročné podniky dostanú kompenzácie na energie, je podmienené energeticky úspornými opatreniami.**
- *Cenový strop pre veternú a slnečnú energiu.**
- *Cenový strop pre výrobu energie z ropy a uhlia.**

Verejné budovy:

- *Modernizácia budov***

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Dňa 27. septembra 2022 Írská vláda predložila rozpočet na rok 2023, ktorý obsahoval niekoľko opatrení na riešenie energetickej krízy. V doteraz najväčšom opatrení Írsko vyčlenilo 1,25 miliardy EUR na svoj program dočasnej energetickej podpory podnikania (TBESS).

Toto opatrenie poskytne oprávneným podnikom kompenzáciu vo výške **40 % zo zvýšenia ich účtov za energie** (plyn a elektrina), maximálne **10 000 EUR mesačne**. Je zameraná na malé podniky, no profitovať budú aj stredné a veľké podniky.

Okrem toho bolo 200 miliónov EUR vyčlenených v rámci ukrajinského podnikateľského krízového programu, ktorý sa snaží ďalej pomáhať podnikom zasiahnutých energetickou krízou a vojnou na Ukrajine. Zameriava sa na sektor výroby a medzinárodne obchodovaných služieb. V jednej časti schémy budú poskytnuté **2 milióny EUR energeticky náročným spoločnostiam** postihnutým rastúcimi cenami energií vo

forme grantov. Oprávnené podniky však musia poskytnúť plán, ktorý preukáže budúcu energetickú účinnosť a kroky, ako znížia svoje náklady na energiu.⁴⁰

Dňa 22. novembra 2022 vláda schvália neočakávanú daň na roky 2022 a 2023 pre energetické spoločnosti pôsobiace vo výrobe a rafinácii fosílnych palív vo výške 75 % zisku nad 20 % priemeru za roky 2018 – 2021. Daň sa môže zvýšiť od 380 miliónov EUR do 1,9 miliardy EUR.⁴¹

Zavedený bol cenový strop pre veternú a slnečnú energiu vo výške 120 EUR/kWh a strop pre výrobu energie z ropy a uhlia vo výške 180 EUR/MWh. S akýmkoľvek ziskami nad rámec toho, čo sa vypláca vláde.

3.13 Luxembursko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti

- Jednorazová podpora.** ***
- Zmrazenie ceny nájomného do decembra 2022. ***
- Kompenzácia cien energií.** ***
- Zníženie nákladov na plyn.**
- Investičná podpora.**
- Daňové úľavy.**
- Zmrazenie nájomného.**
- Zníženie cien palív.*
- Cenový strop na ceny plynu s maximálnym zvýšením o 15 %* ***
- Zvýšenie minimálnej mzdy.*
- Pokles DPH.*

Firmy:

- Opatrenia na ochranu podnikov pred vyššími cenami energií.***
- Systém záruk zameraný na uľahčenie bankových úverov.**
- Podpora dopravcov a poľnohospodárov.**
- Dotácie na solárne panely.*
- Dohoda s odborovými zväzmi a Luxemburským zväzom zamestnávateľov.*

Pohonné hmoty:

- Daňové úľavy a zníženie o 7,5 centu/EUR za liter paliva.***

* * Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

⁴⁰ Írsko. Dostupné na: <https://enterprise.gov.ie/en/news-and-events/department-news/2022/september/202209271.html>.

⁴¹ Írsko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-22/ireland-plans-windfall-tax-on-electricity-firms-rte-reports?leadSource=uverify%20wall>

Dňa 28. septembra 2022 vláda podpísala dohodu o spolupráci s tromi hlavnými odborovými zväzmi a Luxemburským zväzom zamestnávateľov. Balík zahŕňal rôzne podpory pre spotrebiteľov a podniky, ktoré naďalej zápasia s rastúcimi nákladmi na energiu.

Na podporu domácností vláda uzákonila **cenový strop na ceny plynu s maximálnym zvýšením o 15 %** s úplným zmrazením cien elektriny od januára do decembra 2023. V sektore palív došlo k zníženiu cien o **15 centov za liter z ceny ropy** a celkovo všeobecné zníženie DPH. Štandardná DPH klesla zo 17 % na 16 %, stredná sadzba klesla zo 14 % na 13 % a znížená sadzba sa stala 7 % z predchádzajúcich 8 %.

Na podporu podnikania sa ponúkala kompenzácia za rastúce ceny energií prostredníctvom série schém pomoci, podniky sú podporované, aby si zabezpečovali vlastnú elektrinu, pričom sa ponúkajú nové **dotácie na solárne panely**. Ďalej sa ponúkajú „dohody o nákupe energie“ s cieľom motivovať firmy, aby získavali väčšinu energie priamo od dodávateľov obnoviteľnej energie.⁴²

3.14 Lotyšsko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie dodávok energie:

- Štátne centrum pre energetickú krízu.**
- Zákaz vývozu ropných produktov mimo krajiny.**

Domácnosti

- Kompenzácia nákladov na vykurovanie a elektrinu.**

Firmy

- Kompenzácia nákladov na vykurovanie a elektrinu.**
- Podpora pre energeticky náročné spoločnosti.**

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

---

⁴² Luxembursko. Dostupné na: <https://www.bruegel.org/dataset/national-policies-shield-consumers-rising-energy-prices>

3.15 Maďarsko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie dodávok energie:

- *Výnimočný stav, 7-bodový plán energetickej bezpečnosti.***
- *Zvýšenie domácej produkcie zemného plynu.***
- *Zakázaný vývoz energetických zdrojov.***

Zabezpečenie financií:

- *Zavedenie 40-percentnej dane z „neočakávaných príjmov“ pre MOL.**

Domácnosti:

- *Cenový strop na energie. ****
- *V auguste 2022 Maďarsko zrušilo stropy pre ceny plynu a elektriny pre domácnosti s vysokou spotrebou. ***

Firmy:

- *Podpora poľnohospodárstva, rybolovu a iných spoločností.**

Pohonné hmoty:

- *Cenový strop 1,30 EUR za liter benzínu a nafty.****
- *Pohonné hmoty s cenovým limitom iba pre vozidlá v súkromnom vlastníctve, poľnohospodárske vozidlá a taxíky.**

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

Dňa 30. júla 2022 Maďarsko zmenilo oprávnenosť na pohonné hmoty s cenovým limitom a **zvýšilo daň z neočakávaného zisku uvalenú na ropnú a plynárenskú spoločnosť MOL**. V prípade neočakávanej dane zo zisku spoločnosti MOL sa 1. augusta zvýši z 25 % na 40 %.⁴³

Cenovo obmedzené palivo, benzín a nafta, je teraz dostupné len pre vozidlá v súkromnom vlastníctve, poľnohospodárske vozidlá a taxíky. Hlavnou výnimkou sú autá vo vlastníctve spoločnosti.

Európska komisia schválila pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Maďarska k schéme podpory spoločnostiam s cieľom zvýšiť maximálnu výšku pomoci na **62 000 EUR na spoločnosť pôsobiacu v sektore poľnohospodárstva, 75 000 EUR na spoločnosť pôsobiacu v sektorech rybolovu a akvakultúry a 500 000 EUR na spoločnosť pôsobiacu vo všetkých ostatných sektoroch**. Okrem toho Maďarsko oznámilo celkové zvýšenie rozpočtu o približne 459 miliónov EUR. Celkový rozpočet schémy tak dosiahne približne 1,58 miliardy EUR.⁴⁴

⁴³ Maďarsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/hungary-narrows-price-capped-fuel-scheme-frees-up-strategic-reserves-2022-07-30/>

⁴⁴ Maďarsko. Dostupné na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_22_5263

3.16 Nemecko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie financií:

- *Zavedenie dane z „neočakávaných príjmov“ pre energetické spoločnosti.*

Zabezpečenie dodávok energie:

- *Uhoľné elektrárne boli obnovené ako náhrada za plynové elektrárne. ***
- *Jadrové elektrárne znova v prevádzke. ***
- *Nový model aukcie plynu. ***
- *Zvýhodnený úver pre spoločnosti skladujúce plyn. ***
- *Znárodnenie spoločnosti Uniper a uvažuje sa tiež o znárodnení iných spoločností dovážajúcich plyn z Ruska.**
- *Vláda sa plánuje úplne oslobodiť od závislosti na ruskom plyne.**
- *Nový „Ekonomický obranný štít“ vo výške 200 miliárd EUR (29. septembra 2022)**
- *Balík vo 54 miliárd EUR (22. november 2022)**

Domácnosti:

- *Zníženie príplatku (EEG) z ceny elektriny. ****
- *Pomoc pre zraniteľné domácnosti. ****
- *Jednorazové príspevky. ****
- *Dotácia na dopravu. ****
- *Zvýšený prídavok pre deti. ****
- *Príspevok na infláciu. ***
- *Informačné kampane. ***
- *Dotácie na nájomné. ***
- *Jednorazová podpora pre dôchodcov a študentov. ***
- *Zníženie daní. ***
- *Dotovanie dopravy. ***
- *Prenajímatelia sú povinní poskytnúť informácie aktuálnej spotrebe energie. ***
- *Zákaz vykurovania súkromne využívaných bazénov plynom alebo elektrickou energiou. ***
- *Zavedla povinnosť vykonať testy vykurovacích systémov a zaviesť opatrenia na zvýšenie ich účinnosti. ***
- *Opatrenie „brzda cien plynu“ pre domácnosti.**
- *Cena plynu 12 centov za kWh pre 80 % minuloročnej spotreby.**
- *Cena elektriny 40 centov za kWh.**

Firmy:

- *Podpora pre energetické a obchodne náročné spoločnosti. ***
- *Záchranný balík pre spoločnosť Uniper. ***
- *Výhodné úvery. ***
- *Záruky za úvery energetickým spoločnostiam narušeným ruským prerušením dodávok.**
- *Cena plynu 12 centov za kWh pre 70 % minuloročnej spotreby.**

Verejné budovy:

- Zníženie teploty vo verejných budovách na 19 °C.**
- Prevádzka osvetlených alebo svetelných reklamných zariadení je zakázaná od 22.00 do 4:00 hod.**

Pohonné hmoty:

- Zníženie cien pohonných hmôt.***

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

13. septembra vláda oznámila podporu vo výške **68 miliárd EUR** na **poskytovanie záruk za úvery energetickým spoločnostiam** narušeným ruským prerušením dodávok.⁴⁵ Štátna banka pre rozvoj bude hlavným mechanizmom a dozorom nad týmto prevodom úverových záruk. Ministerstvo financií použije na financovanie týchto záruk úverové oprávnenie už zavedené pre programy pomoci v súvislosti s koronavírusom.

Začiatkom septembra spoločnosť Uniper vykázala stratu 12 miliárd EUR. Spoločnosť 14. septembra vyzvala nemeckú vládu, aby kúpila väčšinový podiel spoločnosti. Niektorí dokonca uvažujú o úplnom znárodnení. Materská spoločnosť Uniperu, Fortum, je však Fínska.⁴⁶ Nemecká vláda **zvažuje zoštátnenie nielen Uniperu**, ale aj iných firiem dovážajúcich plyn a ropných rafinérií z Ruska.

16. septembra 2022 bolo oznámené, že Nemecko rozširuje rozhovory a **zvažuje znárodnenie nielen Uniperu, ale aj iných firiem dovážajúcich plyn a ropných rafinérií z Ruska**. Tieto spoločnosti buď vlastnilo Rusko, napríklad Rosneft, alebo dovážali najmä ruskú ropu, napríklad Schwedt. Tieto subjekty budú spadať pod správcovské vlastníctvo BNetzA, regulátora siete, čo je odrazom podobného prevzatia Gazprom Germania začiatkom tohto roka.⁴⁷

29. septembra 2022 Nemecko oznámilo svoj doteraz najväčší balík zameraný na rastúce ceny plynu. Ide o „**ekonomický obranný štít**“ vo výške **200 miliárd EUR**, ktorý zahŕňa oveľa väčší fiškálny záväzok ako predtým (nemecký balík oznámený 7. septembra predstavoval **65 miliárd EUR**, väčšinou financovaných prostredníctvom odvodov, nie nových pôžičiek). Nové podporné opatrenie s názvom „**brzda cien plynu**“ má za cieľ znížiť

---

⁴⁵ Nemecko. Pôžičky pre firmy. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-13/germany-plans-loan-guarantees-for-energy-firms-worth-68-billion>

⁴⁶ Nemecko. Znárodnenie. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-08-17/uniper-posts-12-billion-euro-loss-as-a-glimpse-into-crisis>

⁴⁷ Nemecko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-16/germany-takes-control-over-rosneft-s-three-german-oil-refineries>

priemerné ceny plynu. Podľa predbežných odhadov by opatrenie stálo 15 až 24 miliárd EUR, ak by sa vzťahovalo len na domácnosti.⁴⁸

V rámci týchto balíkov sú poskytnuté finančné prostriedky **na úplné znárodnenie nemeckej energetickej spoločnosti Uniper**. Predtým bolo poskytnutých 17 miliárd EUR na čiastočné znárodnenie firmy a tento balík ich celkovo zvýšil na 30 miliárd EUR.⁴⁹

10. októbra 2022 expertná skupina vytvorená nemeckou vládou na nájdenie najlepšieho spôsobu zníženia cien plynu predstavila svoj krátkodobý plán. Cieľom je vyhnúť sa nedostatku plynu a zároveň znížiť vplyv rastúcich cien plynu.

Celkovo 40 % plynu využívajú domácnosti a malé podniky, zvyšok sa používa na výrobu elektriny a pre veľké podniky. Priemysel doteraz priniesol väčšinu úspor: **až štvrtina využívania v priemysle sa znížila prechodom na ropu, optimalizáciou procesov a „výrazným obmedzením“ výroby**. Odborníci navrhujú dvojfázový plán. Pokiaľ ide o spotrebiteľov, v decembri vláda pokryla mesačný účet za plyn, po čom nasleduje dotovanie 80 % bežnej septembrovej spotreby vo výške 0,12 EUR za kilowatthodinu (kWh) od jari. Na druhej strane, priemysel dostane od januára 70 % spotreby plynu v roku 2021 za cenu 0,07 EUR za kWh. Plynové elektrárne nebudú vôbec dotované. Spoločnosti môžu dotovaný plyn použiť na vlastné účely alebo ho predať na trhu,“ vysvetľuje návrh.⁵⁰

Tento plán spotrebuje približne 91 miliárd EUR z 200 miliárd EUR vyčlenených nemeckou vládou v predchádzajúcom mesiaci, 66 miliárd EUR určených pre spotrebiteľov a malé a stredné firmy a zvyšných 25 miliárd eur určených na podporu priemyslu.

Dňa 22. novembra 2022 bolo oznámené, že Nemecko plánuje **balík vo výške 54 miliárd EUR** na obmedzenie rastu cien energií. Tieto pravidlá nadobudnú účinnosť 1. marca 2023 a budú spätne počítať spotrebu za január a február. Balík bude financovaný z **neočakávanej dane zo zisku energetických spoločností**, ktoré pre vládu očakávali príjmy v desiatkach miliárd eur.

Pre domácnostiach je cena plynu **12 centov za kWh** pre 80 % **minuloročnej spotreby**. Priemyselní spotrebiteľia dostávajú rovnaký **cenový strop len na 70 % minuloročnej spotreby**. Cena elektriny bude obmedzená na **40 centov za kWh**. Všetky tieto limity platia **do apríla 2024**.⁵¹

---

⁴⁸ Nemecko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/german-gas-price-brake-cost-between-15-bln-24-bln-euros-newspaper-2022-09-29/>

⁴⁹ Nemecko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/german-govts-uniper-takeover-cost-over-30-bln-eur-business-insider-2022-09-20/>

⁵⁰ Nemecko. Dostupné na: <https://www.euractiv.com/section/energy/news/german-experts-release-e91-billion-plan-to-curb-gas-prices/>

⁵¹ Nemecko. Dostupné: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-22/germany-moves-to-rein-in-surge-gas-power-costs-from-january?leadSource=uverify%20wall>

3.17 Nórsko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie financií:

- *Daň z vodnej energie z 37- 45%*
- *Príjmu z dividend od Statkraft.*
- *Daň za prenájom pôdy z veterných elektrární.*

Domácnosti:

- *Zastropovanie cien energií.****
- *Podpora bývania, mimoriadny grant pre študentov, zvýšená podpora pre vdovy.****
- *Podpora pre študentov a nízkopríjmové skupiny.***
- *Vláda kompenzuje 90% elektriny nad cenou 0,70 NOK za kilowatthodinu (0,067 EUR/kWh).* ****
- *Príspevok na bývanie.**

Firmy:

- *Podpora poľnohospodárstva.**
- *Podpora neziskového sektora.* ****
- *Podpora pre študentov.* ****
- *Vláda kompenzuje 25 % elektriny nad cenou 0,70 NOK za kilowatthodinu (0,067 EUR/kWh), bude 25% preplácaná vládou. **

Verejné budovy:

- *Grantový program pre obce.** ****

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

Začiatkom septembra 2022 vláda vyčlenila takmer **1 miliardu EUR** navyše – v príjmoch od štátnej spoločnosti Statnett na výrobu elektrickej energie – na rozšírenie systému ochrany spotrebiteľov pred vyššími účtami za energiu. Opatrenie pokryje **90 % časti účtov za elektrinu nad cenou 0,70 NOK za kilowatthodinu (0,067 EUR/kWh)**. Tým sa celkové náklady na schému, ktorá má zostať v platnosti minimálne do marca 2023, zvyšujú na 3,4 miliardy EUR.⁵²

---

⁵² Nórsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/norway-shield-households-firms-higher-power-grid-cost-2022-09-02/#:~:text=Norway%20has%20subsidised%20household%20electricity,to%20cost%2034.8%20billion%20crowns>.

Podpora pre spoločnosti s nákladmi na energiu presahujúcimi 3 % tržieb v prvej polovici roku 2022 je v hodnote 288 miliónov EUR. Dotácia, ktorú predložila vláda, bude kompenzovať 25 % cien elektriny nad hranicou 0,70 NOK za kWh.⁵³

Dňa 6. októbra 2022 vláda predložila rozpočet na rok 2023, v ktorom bola schéma **podpory pre domácnosti zavedená v decembri 2021 presunutá do roku 2023**, náklady na dotáciu elektriny pre domácnosti (najväčšia časť schémy) na rok 2023 sa odhadovala na 45 miliárd NOK (4,3 miliardy EUR). Medzi ďalšie opatrenia v schéme patrí **zvýšený príspevok na bývanie, dotácie pre poľnohospodársky a skleníkový priemysel, dotácie dobrovoľným organizáciám a zvýšená podpora študentov**. Celkovo sa podporné opatrenia odhadujú na približne 42 miliárd NOK (4 miliardy EUR) a 50 miliárd (4,8 miliardy EUR) v roku 2022 a 2023.

V rozpočte na rok 2023 sa uvádza aj to, aké má štát výrazné mimoriadne príjmy v dôsledku vysokých cien elektriny. Mimoriadne príjmy vlády z elektriny pozostávajú najmä zo **základnej úrokovej dane z vodnej energie a príjmu z dividend od Statkraft**. Štát prostredníctvom Statkraft vlastní približne 35% výrobnú kapacitu pre vodnú energiu.⁵⁴

Základná daň z úrokov sa odhaduje na približne 46 miliárd NOK (4,4 miliardy EUR) a o 37 miliárd NOK (3,6 miliardy EUR) vyššia (akumulovaná) v roku 2022 a 2023 v tomto poradí, ako je historický priemer, za predpokladu nezmenených daňových pravidiel. Vláda navrhuje **zvýšiť efektívnu základnú sadzbu dane z prenájmu vodnej energie z 37% na 45%**. Vláda tiež navrhuje zaviesť vysokú **cenovú dotáciu na výrobu elektriny vo výške 23 % pri cenách nad 0,7 NOK za kWh (0,067/KWh)**, čo tiež zvyšuje príjmy štátu súvisiace s elektrinou. Okrem toho bude na konzultáciu predložený návrh na **zavedenie dane za prenájom pôdy z veterných elektrární na pôde od roku 2023**.

Príjmy krajiny z vývozu ropného priemyslu sa tiež zvýšili a odhaduje sa, že v roku 2021 presiahnu 800 miliárd NOK (80 miliárd EUR) a v roku 2022 sa pravdepodobne zdvojnásobia.⁵⁵

---

⁵³ Nórsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/markets/europe/norway-help-ease-power-price-pain-businesses-2022-09-16/>

⁵⁴ Nórsko. Dostupné na: <https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjet/2023/statsbudsjet-2023-dokumenter-og-pressemeldinger/id2928119/?expand=all>

⁵⁵ Nórsko. Dostupné na: <https://www.iea.org/reports/norway-2022/executive-summary>

3.18 Poľsko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie financií:

- *Zavedenie dane z „neočakávaných príjmov“ pre energetické spoločnosti.*

Zabezpečenie dodávok energie:

- *Uholné elektrárne.***
- *Zákaz dovozu ruského uhlia.***
- *Zrýchlená výstavba elektrární s obnoviteľných zdrojov energie.***

Domácnosti, firmy:

- *Daňové úľavy re zraniteľné skupiny. ****
- *protiinflačný štít“: 0% DPH na potraviny, zemný plyn a hnojivá, DPH na benzín a naftu na 8 % a na vykurovanie na úrovni 5 %. ****
- *Jednorazové dotácie.** ****
- *Investičná podpora na nákup a inštalácie tepelných čerpadiel a fotovoltických systémov.***
- *Investičná podpora na zateplenie budov.***
- *Dotácie na uhlie.***
- *Zastropované ceny elektrickej energie - 785 PLN za MWh (163,6 EUR/MWh alebo 0,16 EUR/KWh) pre malé a stredné podniky, školy, škôlky, nemocnice, sociálne družstvá, združenia (90 % ich spotreby).**
- *Zastropované ceny elektrickej energie pre domácnosti sú 699 PLN/MWh (144 EUR/MWh alebo 0,14 EUR/KWh).**
- *Zákazníci dostanú zľavu 10 % z faktúr za elektrinu za rok 2024, ak v období od 1. októbra 2022 do 31. decembra 2023 znížia svoju spotrebu aspoň o 10 % v porovnaní s mesiacmi od 1. októbra 2021 do 31. decembra 2022.**
- *Príspevok na elektrinu pre domácnosti, kde elektrina slúži ako primárny zdroj vykurovania.**

Verejné budovy

- *Možný presun finančných prostriedkov na nákup energií.***
- *Zníženie spotreby elektrickej energie o 10%.**

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Dňa 11. októbra 2022 vláda predstavila nový plán na **zastropovanie ceny elektriny** na spotrebu nad limity stanovené v septembri. **Strop** bude predstavovať **785 PLN za MWh (163,6 EUR/MWh alebo 0,16 EUR/KWh) pre malé a stredné podniky, školy, škôlky, nemocnice, sociálne družstvá, združenia**. Všetky súkromné a verejné spoločnosti budú mať cenový strop aplikovaný na **90 % ich spotreby**.

Pre domácnosti bol cenový strop stanovený na 699 PLN/MWh (144 EUR/MWh alebo 0,14 EUR/KWh). Cenové stropy by mali platiť od decembra 2022 do decembra 2023.

Opatrenie bude financované z príjmov z **neočakávaného zdanenia zisku výrobcov elektriny** a zo štátneho rozpočtu.⁵⁶

Podľa *nového zákona* **zákazníci dostanú zľavu 10 % z faktúr za elektrinu za rok 2024, ak v období od 1. októbra 2022 do 31. decembra 2023 znížia svoju spotrebu aspoň o 10 % v porovnaní s mesiacmi od 1. októbra 2021 do 31. decembra 2022.** Elektrotechnickým firmám sa poskytne kompenzácia za zníženie cien a zmrazenie.⁵⁷

Vláda tiež zaviedla **príspevok na elektrinu pre domácnosti, kde elektrina slúži ako primárny zdroj vykurovania.** V závislosti od ročnej spotreby elektrickej energie je výška kvóty rozdelená do dvoch prahových hodnôt. Zákon nariaďuje, aby sa podnikli kroky na zníženie množstva elektriny používanej federálnymi, štátnymi a miestnymi vládnymi úradmi. Od 1.12.2022 do 31.12.2022 sú manažéri útvarov v rezorte financií povinní znížiť spotrebu elektriny v obývaných budovách, pri technických zariadeniach a pod., **o 10 % oproti priemeru za roky 2018 – 2019.** Okrem toho sa v roku 2023 požaduje rovnaký cieľ zníženia o 10 %. Za nesplnenie tejto požiadavky hrozí pokuta až do výšky **4 170 eur.**

3.19 Portugalsko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie financií:

- *Zavedenie 28%-nej dane zo ziskov z kryptomien držaných menej ako jeden rok.**

Domácnosti, firmy:

- *Zníženie tarify za prístup k sieťam pre priemyselné spoločnosti o 30 %.****
- *Zrušenie „poplatku za výrobu“ v rámci osobitného režimu obnoviteľných zdrojov energie. ****
- *Zníženie sieťových taríf elektrickej energie o viac ako 50 % pre domácnosti a o 94 % pre priemysel.****
- *Zastropovanie cien energií.** ****
- *Dotácia na nákup plynových fliaš. ****
- *Jednorazové dotácie.** ****
- *Zníženie DPH na elektrickú energiu.***
- *Zníženie cien pohonných hmôt (pozastavenie uhlíkovej dane).**
- *Zvýšený rodinný príspevok o 50 – 100 EUR/mesiac, 600 – 1200 EUR/rok.**
- *Zníženie dane z príjmu.**
- *Zmrazenie cien dopravy.**
- *Zmrazenie cien nájomného.**
- *Podpora poľnohospodárstva.**
- *Podpora energetiky.**

⁵⁶ Poľsko. Dostupné na: <https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/maksymalna-cena-pradu-dla-firm-morawiecki-oglosil-szczegoly/tkdjx61>

⁵⁷ Poľsko. Dostupné na: <https://china-cee.eu/2022/10/26/poland-social-briefing-the-actions-of-the-polish-government-in-the-face-of-the-energy-crisis/>

Verejné budovy

- Vypínanie vnútorného a vonkajšieho osvetlenia na verejných priestranstvách.**
- Využívanie práce z domu.**

Pohonné hmoty:

- Poukazu na čerpanie palív (20 EUR). ***

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

V októbri 2022 vláda zverejnila rozpočet na rok 2023 s viacerými opatreniami na zvýšenie príjmu. Index sociálnej podpory (IAS) sa aktualizoval o 8 % na hodnotu 478,7 EUR. Tento index je referenčnou hodnotou pre výpočet a určenie rôznych sociálnych podpôr, ako sú okrem iného **rodinný príspevok**, **dávka na sociálne zabezpečenie**, príjem zo sociálnej inercie, ktoré môžu ovplyvniť životy 1,6 milióna poberateľov. Rozpočítované náklady sú o výške 155 miliónov EUR. Vláda **znížila dane príjmu**.

Ďalším prijatým opatrením bolo preformulovanie a rozšírenie pravidiel minimálnej mzdy, ktoré majú **chrániť nízkopríjmové domácnosti**, z ktorých bude mať prospech 800-tisíc domácností za cenu 200 miliónov EUR v roku 2023 a 300 miliónov EUR v roku 2024.

Taktiež bola navrhnutá detská záruka pre deti v chudobe v hodnote **1 200 EUR ročne** v roku 2023 a s nákladmi 53 miliárd EUR. Záväzok, ktorý sa začal v roku 2022, pridelovať deťom v 1. a 2. rade príspevkových dávok ročne minimálne **600 EUR (50 EUR mesačne)**.

Štátny rozpočet okrem posilnenia príjmov domácností obsahuje aj súbor opatrení, ktoré reagujú na zvyšovanie cien pohonných hmôt a iných surovín, a to obmedzením zvyšovania nájomného, zmrazením cien verejnej dopravy – už avizované v rámci plánu „**Families First**“.

Podpora **energetiky a poľnohospodárskej výroby**. Celkovo dosah opatrení zameraných na zmiernenie nárastu cien a úrokov presahuje 2,6 miliárd EUR v roku 2023. Podpora na palivové náklady v poľnohospodárstve je vyčlenená na 40 miliónov EUR, zatiaľ čo na zníženie DPH na elektrinu (na 6 %) sa počíta 90 miliónov EUR.

Rozpočet tiež počítal s tým, že **odberatelia, ktorí sú v súčasnosti na neregulovanom trhu so zemným plynom, sa môžu vrátiť na trh regulovaný**. Za predpokladu, že sa všetci spotrebitelia oprávnení vrátiť sa na regulovaný trh efektívne vrátia k regulovanej tarife, náklady sa odhadujú na 60 miliónov EUR. Udržiavanie cien preukazov MHD bude stáť 66 mil. EUR. V roku 2023 je pozastavené zdanenie ISP (daň z uhlíkovej stopy).

Portugalsko začne zdaňovať neočakávané zisky ropných a plynárenských firiem v súlade s nedávnym rozhodnutím Európskej únie a bude uplatňovať **28% daň zo ziskov z kryptomien držaných menej ako jeden rok**.⁵⁸

---

⁵⁸ Portugalsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/markets/europe/portugals-draft-budget-targets-lower-deficit-despite-steep-slowdown-2022-10-10/>

3.20 Rakúsko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie dodávok energie:

- Úver vo výške 2 miliárd EUR viedenskej dodávateľskej spoločnosti „Wien Energie“.**
- **Strop zisku pre ropné a plynárenské spoločnosti a strop na pre energetické spoločnosti.***

Domácnosti:

- Zníženie daní pre zamestnancov.***
- Zníženie energetickej dane za zemný plyn a elektrinu o 90 %.***
- Zvýšenie príspevku na dochádzanie do zamestnania.***
- Zníženie cien verejnej dopravy.***
- Zastropovanie cien energií.**
- Jednorazové dotácie najviac zasiahnutým skupinám. ** ***
- Rodinný bonus.
- **Cenový strop elektriny platný od decembra 2022, v závislosti od ročnej spotreby.***

Firmy:

- Odloženie niektorých daňových platieb súkromným spoločnostiam.***
- Zastropovanie cien energií.**
- Dotácie pre najviac zasiahnuté podniky.**
- Dotácie na energiu.**
- Podpora poľnohospodárov.**
- Nezdaniateľná inflačná prémie pre zamestnancov postihnutých podnikov, žiadne dane z ich mzdy a tiež zavedenie bonusov.**

* **Nové opatrenia zavedené od októbra 2022**

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Vláda 21. septembra 2022 zaviedla **cenový strop elektriny platný od decembra 2022 do júna 2024**. Cenový strop pre domácnosti s ročnou spotrebou do 2 900 kilowatthodín bude **obmedzený na 10 centov**. Kompenzácia trhovej ceny presahujúcej pevnú cenu bude tiež **obmedzená na 40 centov za kWh**.

Vláda 18. novembra 2022 predložila návrh na zavedenie **stropu zisku ropných a plynárenských spoločností a stropu príjmov pre energetické spoločnosti**. Ak budú zisky ropných a plynárenských spoločností v tomto a budúcom roku o 20 % **vyššie ako priemer za posledné štyri roky**, spätne by sa od 1. júla 2022 do 31. decembra 2023 **znížili o 33 %**. Výrobcom elektriny sa odčerpáva 90 % príjmov za MWh, ktoré presahujú 140 EUR. Ak sa preukáže investície do energetického prechodu, táto hodnota sa zvyšuje až na 180 EUR. Toto opatrenie nadobúda účinnosť⁵⁹ 1. decembra 2022 a je obmedzené do 31. decembra 2023.⁶⁰

⁵⁹ Rakúsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/austria-announces-windfall-tax-energy-companies-2022-11-18/>

⁶⁰ Rakúsko. Dostupné na: <https://www.bmf.gv.at/presse/pressemeldungen/2022/November/energiekrisenbeitrag.html>

3.21 Rumunsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti:

- *Zákon na ochranu zraniteľných spotrebiteľov.* ***
- *Zníženie DPH na 5 % za elektrinu.* ***
- *Zastropovanie cien energií.* ** ***

Firmy:

- *Zastropovanie cien energií.* ** ***
- *Kompenzácie verejným a súkromným nemocniciam, školám, škôlkam, mimovládny organizáciám a verejným poskytovateľom sociálnych služieb.* ***
- *Podpora všetkých spoločností vo forme priamych grantov.* **
- *Podpora poľnohospodárov, spoločností rybného hospodárstva a akvakultúry.*
- *Program energetickej pomoci, ktorý kompenzuje poskytovateľov energie až do výšky 1 300 lei (264 eur) za MWh.**

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

Dňa 9. septembra 2022 Európska komisia schválila predtým ohlásenú schému na podporu spoločností všetkých veľkostí a odvetví. Schválená štátna pomoc dosiahla 4 miliardy EUR. Pokiaľ ide o obmedzené sumy pomoci vo forme priamych grantov, pomoc nepresiahne **62 000 EUR a 75 000 EUR na spoločnosť pôsobiacu v sektore poľnohospodárstva, rybného hospodárstva a akvakultúry** a **500 000 EUR na spoločnosť pôsobiacu vo všetkých ostatných sektoroch**. Podpora v rámci schémy bude poskytnutá najneskôr do 31. decembra 2022.⁶¹

Krajina má zavedený **program energetickej pomoci, ktorý kompenzuje poskytovateľov energie až do výšky 1 300 lei (264 eur) za MWh.**⁶²

⁶¹ Rumunsko. Dostupné na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4904

⁶² Rumunsko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-28/romanian-industry-faces-energy-limbo-as-aid-seen-to-fall-short>

3.22 Slovinsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti:

- *Jednorazový energetický poukaz.****
- *Zníženie daní z elektriny a pohonných hmôt.****
- *Regulovanie cien pohonných hmôt.***
- *Znížená sadzba dane na energie.**
- *Zastropovanie cien energií.**
- *Priama podpora, jednorazový príspevok vo výške 200 EUR.***

Firmy:

- *Zastropovanie cien energií.**
- *Priama jednorazová podpora.*** ***
- *Podpora poľnohospodárov.* * ** ***
- *Opatrenia pomoci pre stredné a veľké podniky prostredníctvom spolufinancovania nákladov na elektrickú energiu a zemný plyn nad dvojnásobné zvýšenie ich cien.**

* *Nové opatrenia zavedené od októbra 2022*

** *Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022*

*** *Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022*

V septembri 2022 vláda zastropovala ceny elektriny a plynu na jeden rok pre domácnosti a maloobderateľov, v prípade plynu aj pre ďalšie skupiny chránených odberateľov (nemocnice, liečebne, domovy seniorov...). Do mája 2023 platí znížená sadzba DPH vo výške 9,5 % na dodávku elektriny, zemného plynu, palivového dreva a diaľkového vykurovania. Regulácia cien platí aj na ceny vykurovacieho oleja.⁶³

Vláda od 1. júna do 31. decembra 2022 zaviedla opatrenia pomoci pre stredné a veľké podniky prostredníctvom spolufinancovania nákladov na elektrickú energiu a zemný plyn nad dvojnásobné zvýšenie ich cien. Výška podpory závisí od zmeny situácie podniku podľa cien v rokoch 2021 a 2022.

Malé a stredné podniky majú nárok na podporu do výšky 50 % oprávnených nákladov a veľké podniky do 30 % oprávnených nákladov. Energeticky náročné podniky budú môcť pri preukazovaní prevádzkovej straty žiadať o preplatenie až 70 % oprávnených nákladov; najvyššia výška pomoci je 2 milióny EUR. Vláda tiež vyčlenila 6 miliónov EUR na výhodné nástroje likvidity pre malé a stredné podniky zasiahnuté krízou.⁶⁴

Vláda koncom leta vyčlenila 22,3 milióna EUR aj na poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo (dotácie na pohonné hmoty a hnojivá, nákup polotovarov, pomoc pre

⁶³ Slovinsko. Dostupné na: <https://www.gov.si/en/news/2022-07-14-8th-government-session/>

⁶⁴ Slovinsko. Dostupné na: <https://www.gov.si/en/registries/projects/measures-to-mitigate-price-increases/>

mliekarenský sektor), z toho viac ako 1,7 milióna EUR bude z európskych fondov. V roku 2023 bude vyplatených približne 7,5 milióna EUR (5,2 milióna eur z európskych fondov).

Podobne ako v januári 2022 vláda oznámila, že bude vyplácať **nový jednorazový príspevok na energie vo výške 200 EUR** (pričom výška príspevku sa zvyšuje podľa počtu detí v domácnosti). Ten sa bude poskytovať jednotlivcom alebo rodinám na finančnej sociálnej pomoci alebo podpore príjmu v období od 1. augusta 2022 do 31. marca 2023. Príspevok bude poberať približne 71 000 jednotlivcov a rodín. Hodnota opatrenia sa odhaduje na 35 miliónov EUR.

3.23 Španielsko

Zhrnutie opatrení:

Získane financií:

- *Dočasné zníženie trhových príjmov pre energetické spoločnosti.****
- *Mechanizmus vrátenia zisku vyžaduje (vzorec) ****

Domácnosti:

- *Zníženie sadzby DPH na 10 % pre zákazníkov s menej ako 10 kW zmluvnej energie.****
- *Sadzba spotrebnej dane z elektriny do konca roka 2021 znížila z 5,11 % na 0,5 %.****
- *Zníženie dane z výroby energie (zo 7 % na 0%).****
- ***Zastropovanie cien energií. * ******
- *Zvyšuje sociálny bonus pre zraniteľných spotrebiteľov.****
- *„Národný plán reakcie na dôsledky vojny na Ukrajinu“ ****
- *Zníženie DPH na elektrickú energiu.***
- *Zastropovanie výšky nájomného.***
- *Stimuly pre verejnú dopravu.***
- ***Priame dotácie pre nízkopříjmové skupiny.****
- ***Tepelný bonus pre zraniteľné domácnosti.****

Firmy:

- ***Zastropovanie cien energií.****
- *Spoločnosti nákladnej a osobnej dopravy dostanú priamu pomoc.****
- *Podpora poľnohospodárstva.****
- *Pomoc veľkým spotrebiteľom elektrickej energie.****

Verejné budovy:

- *Obmedzenie klimatizácie a vykurovanie na nižšiu teplotu.***
- *Vypínanie vonkajšieho a vnútorného osvetlenia budov.***

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Vláda zavádza **opatrenia na podporu elektrifikácie a zelenej energie** a tiež obnovuje **opatrenia na obnovu budov**, ktoré sa začali v roku 2019 a budú platné do júna 2023.

Dňa 13. októbra 2022 vláda informovala o novom balíku opatrení v hodnote 3 miliárd EUR zameraných **na zraniteľných spotrebiteľov**, nový súbor opatrení podporí približne 1,7 milióna domácností. **Sociálny energetický bonus sa zvýši o 65 % alebo 80 %** v závislosti od úrovne príjmu domácnosti.

Okrem týchto mimoriadnych opatrení vláda oznámila vytvorenie „dočasne“ novej kategórie **odberateľov elektriny** (1,5 milióna domácností) **s nárokom na zľavu 40 %** z faktúr. V rokoch 2022 a 2023 sa posilní takzvaný **tepelný bonus pre zraniteľné domácnosti**.⁶⁵

3.24 Švédsko

Zhrnutie opatrení:

Domácnosti, firmy

- Podpora domácností 28 - 188 EUR/mesačne v závislosti od spotreby. ***
- Platba vo výške od 96 do 144 EUR pre súkromné osoby, ktoré vlastnia auto.***
- Zvýšený príspevok na bývanie pre rodiny s deťmi.***
- Zvýšený prídavok na dieťa.***
- Priama podpora domácností.**
- Cestovné odpočty podľa vzdialenosti medzi prácou a miestom, kde zamestnanec býva.**
- Zastropovanie cien energií.*
- Zníženie dane z nafty.* ***
- Zrušenie podpory na elektromobily a plug-in hybridy *
- Úverové záruky pre spoločnosti.*

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Nové **opatrenia**⁶⁶ platné od 1. januára 2023 obsahujú krátkodobé a tiež dlhodobé nástroje na riešenie rastúcich cien palív a elektriny:

Krátkodobé opatrenia:

- **Daň z pohonných hmôt z nafty a benzínu sa od júna do októbra 2022 dočasne zníži** na najnižšiu úroveň povolenú nariadeniami EÚ. To znamená, že cena benzínu a nafty na pumpe bude o niečo viac ako 1,30 SEK za liter okrem zníženia dane o 0,50 SEK, ktoré sa

⁶⁵ Španielsko. Dostupné na: <https://www.euractiv.com/section/energy/news/spain-launches-e3-billion-package-to-help-households-with-energy-bills/>

⁶⁶ Švédsko. Odpočty. Dostupné na: <https://www.government.se/press-releases/2022/03/government-presents-package-of-measures-to-address-rising-fuel-and-electricity-prices-as-a-result-of-the-invasion-of-ukraine/>

zavedie v máji. Vláda navrhuje, aby sa návrh uplatňoval od 1. júna do 31. októbra. Celkové náklady na toto opatrenie sa odhadujú na 3,7 miliardy SEK.

- Zavedie sa nová **kompensačná platba nákladov na palivo pre súkromné osoby**. Kompensačná platba je určená pre súkromné osoby, ktoré vlastnia auto. Podpora bude predstavovať 1 000 SEK na majiteľa automobilu. Ľudia, ktorí vlastnia auto a žijú v obciach nachádzajúcich sa v oblastiach podpory regionálnej politiky 1, 2 a 3, dostanú dodatočnú kompenzačnú platbu vo výške 500 SEK. Z väčšej časti to platí pre riedko osídlené a vidiecke oblasti, kde sú precestované vzdialenosti veľké. Základným predpokladom je, že kompenzačná platba sa vypláca automaticky. Celkové náklady na toto opatrenie sa odhadujú na 4 miliardy SEK.
- Na rozpočtové prostriedky na **klimatický bonus sa vyčlenia dodatočné finančné prostriedky**. S cieľom pokračovať v podpore prechodu na ekologické vozidlá, znížiť závislosť od fosílnych palív a uspokojiť rýchlo rastúci predaj automobilov s klimatickými bonusmi (predovšetkým elektrických) sa rozpočtové prostriedky na klimatický bonus zvýšia o 3,9 miliardy SEK. Preto osoba, ktorá si kúpi elektromobil, bude naďalej dostávať finančnú podporu vo výške 70 000 SEK.
- **Kompensačná platba za náklady na elektrickú energiu** sa v južnom a strednom Švédsku predĺži o ďalší mesiac. Kompensačná platba sa rozšíri o nižšie úrovne platieb za mesiac marec v oblastiach cien elektrickej energie 3 a 4 v južnom a strednom Švédsku, kde sa ceny zvýšili najviac. Náhrada sa poskytne domácnostiam, ktorých spotreba elektrickej energie je od 400 kWh do 2 000 kWh mesačne. Dolná hranica sa zníži v porovnaní s predchádzajúcou kompenzačnou platbou tak, aby zahŕňala domácnosti s nižšou spotrebou elektrickej energie. Kompensačná platba bude od 100 do 1 000 SEK a bude zahŕňať približne 2 milióny domácností. Celkové náklady na toto opatrenie sa odhadujú na 900 miliónov SEK.
- **Príspevok na bývanie pre rodiny s deťmi** sa od júla do decembra 2022 dočasne zvýši. Najmä s cieľom chrániť domácnosti vo finančných ťažkostiach pred dramatickým zvýšením cien sa zavedie dočasný prídavok na dieťa pre rodiny s deťmi, ktoré poberajú alebo neskôr v tomto roku budú oprávnené poberať príspevok na bývanie. Príplatok na dieťa sa bude rovnať 25 percentám predbežného príspevku na bývanie a bude predstavovať maximálne 1 325 SEK mesačne. Celkové náklady sa odhadujú na 500 miliónov SEK.

Dlhodobé opatrenia:

- Nové a **zjednodušené cestovné odpočty**. Súčasný cestovný odpočet budú nahradené znížením dane výlučne na základe vzdialenosti medzi domovom a pracoviskom. Ani druh dopravy, ani cestovné náklady nebudú mať žiadny vplyv na zníženie cestovného. Odhaduje sa, že zníženie dane bude môcť využiť o 260 000 ľudí viac v porovnaní so súčasnými cestovnými odpočtami. Je to súčasť návrhu, ktorý vláda predloží rade pre právne predpisy na posúdenie koncom tohto týždňa. Cieľom je, aby nové pravidlá nadobudli účinnosť 1. januára 2023.

- **Povinnosť zníženia cien pohonných látok.** Ceny na rok 2023 budú zmrazené na úrovni roku 2022. Vláda rozošle návrh na konzultáciu s cieľom, aby nadobudol účinnosť 1. januára 2023. Vláda má tiež v úmysle predložiť švédskej energetickej agentúre úlohu opätovne preskúmať, či by sa od roku 2024 mali upraviť úrovne zníženia cien pre naftu a benzín. Správa o tejto úlohe bude predložená do 15. septembra 2022.
- **Indexácia HDP nafty a benzínu bude pozastavená.** Ročná indexácia sadzieb dane z nafty a benzínu bola pozastavená v rokoch 2021 a 2022. Navrhuje sa, aby to platilo aj v roku 2023. Vláda rozošle návrh na konzultáciu s cieľom, aby nadobudol účinnosť 1. januára 2023. Náklady na toto opatrenie sa na rok 2023 odhadujú na 900 miliónov SEK.

Dňa 3. septembra 2022 Švédsko v reakcii na ruské pozastavenie vývozu plynu oznámilo, že poskytne 23,4 miliardy EUR podporu spoločnostiam vo forme **úverových záruk**. Záruky poskytne švédsky národný dlhový úrad a budú prevažne zamerané na švédske spoločnosti.⁶⁷

Švédsky národný prevádzkovateľ elektrickej siete *Svenska Kraftnat* 27. októbra 2022 navrhol vláde, aby tento rok vynaložila 55 miliárd SEK (5,06 miliardy EUR) na podporu pre domácnosti a podniky postihnuté vysokými nákladmi na energiu, keď cena elektriny je viac ako 0,75 SEK za kilowatthodinu (0,069 EUR/kWh).⁶⁸

Nová švédska vláda 8. novembra 2022 **zrušila štátne dotácie na elektromobily a plug-in hybridy** (takzvaný klimatický bonus). Dôvodom je, že náklady na nákup a prevádzku takýchto automobilov sú teraz porovnateľné s nákladmi na benzínové alebo naftové automobily a že „štátna dotácia na uvedenie na trh preto už nie je opodstatnená.“⁶⁹

---

⁶⁷ Švédsko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-04/sweden-to-give-utilities-23-billion-in-credit-guarantees?leadSource=uverify%20wall>

⁶⁸ Švédsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/europe/swedish-grid-operator-proposes-5-blm-power-price-subsidy-2022-10-27/>

⁶⁹ Švédsko. Dostupné na: <https://www.electrive.com/2022/11/08/sweden-drops-ev-subsidies-with-immediate-effect/>

3.25 Taliansko

Zhrnutie opatrení:

Zabezpečenie dodávok energie:

- *Zdanenie energetických firiem vo výške 35 % z čistého príjmu. * ****

Domácnosti:

- *„Sociálny bonus“ pre sociálne slabšie rodiny.****
- *Jednorazový bonus vo výške 200 EUR.****
- *Sadzba všeobecných poplatkov za energie je nula. ****
- *Možnosť pre spotrebiteľov platiť svoje účty za energiu vo viacerých splátkach.****
- *Investičná podpora na zavádzanie OZE.***
- *Zastropovanie cien energií.**
- *Nulové poplatky za elektrickú energiu.**
- *Znížená daň na plyn.* ****
- *Priama podpora nízkopríjmových domácností.**
- *Zníženie spotrebnej dane z palív.**

Firmy:

- *Malé podniky - sadzba všeobecných poplatkov za energie je nula. ****
- *Daňové úľavy pre firmy a umožňujú platiť účty za energiu v splátkach.****
- *Zníženie sadzby dane zo sociálneho zabezpečenia štátnych zamestnancov o 0,8%. ****
- *Daňový bonus pre firmy na nákup zemného plynu a elektriny.****
- *Bonus pre dopravcov. ****
- *Zastropovanie cien energií.**
- *Daňové úľavy pre energeticky náročné spoločnosti.**
- *Daňové úľavy pre automobilový priemysel.**
- *Daňové úľavy pre podniky.**
- *Splátkový kalendár platieb.**

Verejné budovy:

- *Zníženie teploty vykurovania, klimatizácia na 25 °C.***
- *Zníženie sadzby dane pre štátnych zamestnancov.***
- *Investičné podpory na renovácie budov.***

Pohonné hmoty:

- *zníženie ceny benzínu o 25 centov.****

* Nové opatrenia zavedené od októbra 2022

** Opatrenia zavedené od júna 2022 do októbra 2022

*** Opatrenia zavedené od roku 2021 do júna 2022

Dňa 11. novembra 2022 vláda pridela 9,1 miliardy EUR na financovanie nákladov za energiou. Ustanovenie zahŕňa **superbonus vo výške 90 %** od 1. januára 2023. Zahŕňa tiež **oslobodenie od dane pre podnikateľov do 3 000 EUR, predĺženie daňových úľav pre spoločnosti nakupujúce elektrinu a plyn a predĺženie zníženej spotrebnej dane.** povinnosti. Samotné rozšírenie daňových úľav bude v tomto balíku stáť 3,4 miliardy EUR, keďže zvyhodňuje malé firmy, ako sú bary, reštaurácie a obchody.

Zvýšené sadzby daňovej úľavy sú vo výške:

- **40 % pre energeticky náročné spoločnosti** a spoločnosti s vysokou spotrebou plynu.
- **30 % pre malé spoločnosti**, ktoré využívajú energiu s výkonom od 4,5 kW.

Spoločnostiam tiež umožňuje požiadať o **splátkový kalendár platieb** za energie. Pokračujúce znižovanie spotrebných daní bude od 19. novembra 2022 do 31. decembra 2022 stáť odhadom 1,3 miliardy EUR.⁷⁰

22. novembra 2022 schválila vláda zákon o rozpočte na rok 2023 v hodnote 35 miliárd EUR. Bola zavedená **neočakávaná daň zo zisku pre energetické spoločnosti**, ktorá zvyšuje daňové sadzby z **25 % na 35 %** do polovice roku 2023. Tá sa **bude počítať z čistého príjmu**, čo je zmena oproti predaju v predchádzajúcich daňových zákonoch.

Ďalej viac ako 21 miliárd EUR z rozpočtu sa **pridelí domácnostiam a firmám**, ktoré trpia vysokými cenami energie. Rozširujú sa aj **nulové systémové poplatky pre odberateľov elektriny**, ktoré tvoria 20 % pridelených financií. Ďalšia pomoc prichádza vo **forme platieb 150 EUR ľuďom s nízkymi príjmami**. Zvyšuje sa **zľava na pohonné hmoty**.

Minister životného prostredia navrhol národný **cenový strop pre energiu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov na 180 eur za MWh**. V rámci toho zostane aj naďalej **znížená DPH na plyn na úrovni 5 %**.⁷¹

---

⁷⁰ Taliansko. Dostupné na: <https://www.mef.gov.it/inevidenza/Approvato-Decreto-aiuti-quater-su-proposta-ministro-Giorgetti/>

⁷¹ Taliansko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-22/italy-to-raise-energy-windfall-tax-to-finance-35-billion-budget>

4 Zhrnutie jednotlivých opatrení

Ceny energií začali rásť v druhej polovici roku 2021. Už vtedy vlády jednotlivých štátov začali prijímať opatrenia na zmiernenie rastu cien energií pre konečných spotrebiteľov. Materiál porovnáva opatrenia, ktoré zaviedli štáty **od roku 2021 do januára 2023** na podporu pre domácnosti, firmy a tiež pre verejný sektor s cieľom zvládnuť vysoký nárast cien energií.

Nariadenia Rady (EÚ) 2022/1854 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie zdôrazňuje **zníženie dopytu** a **zahŕňa strop príjmov z výroby energie, solidárne platby od spoločností vyrábajúcich fosílna palivá a opatrenia na podporu spotrebiteľov**.

Na základe získaných informácií sa nám podarilo porovnať opatrenia, ktoré boli popri Slovensku zavedené v **25 európskych štátoch**.

Na financovanie využívajú vlády rôzne prostriedky, zväčša ide o financie poskytnuté zo štátnych rozpočtov, ale tiež z rôznych fondov či prostredníctvom **zdanenia neprímeraných ziskov energetických spoločností**.

Veľká časť štátov využila možnosť zníženia cien pomocou zníženia **rôznych poplatkov za zelenú energiu či za distribúciu**, toto opatrenie sa zameriava na všetkých spotrebiteľov. **Zníženie daní** tiež predstavuje plošné opatrenie. Dočasné zníženie daní však môže po jeho skončení skokovo cenu navýšiť.

Efektívnejším nástrojom je **cielená sociálna podpora**. Riešením môže byť aj jednorazová plošná podpora prostredníctvom poukážok či kupónov, ktorá sa zameriava na vybrané príjmové skupiny obyvateľov. Táto podpora je adresná, zacielená na najpostihnutejších občanov a vedie k zmierneniu sociálnych rozdielov.

Ako príklad uvádzame **niektoré opatrenia**, ktoré štáty zaviedli do svojich politík:

- Cenové stropy pre elektrinu a plyn.
- *Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko* znížili **spotrebné dane z benzínu** a tiež z cien elektriny a plynu.
- *Belgicko* **znížilo DPH na investície** do solárnych panelov, solárnych ohrievačov vody a tepelných čerpadel.
- *Belgicko* poskytuje **preddavok na úhradu faktúr** za dodávkou elektriny a zemného plynu. *Taliansko* zaviedlo **možnosť splátkového kalendára** na uhradenie faktúr za energie.
- *Maďarsko a Rakúsko* zaviedli **dočasný príspevok solidarity** (daň z neočakávaného zisku uvalenú na ropnú a plynárenskú spoločnosť).
- **Zdanenie neprímeraných ziskov energetických spoločností**
- *Bulharsko* zaviedlo **nížšiu cenu za elektrinu pre veľké priemyselné spoločnosti** ak investovali do energetickej úspornosti.

- *Bulharsko* oslobodilo **malých podnikateľov** od platby DPH.
- *Česko* bude od októbra do decembra 2023 v **plnej výške platiť príplatok za obnoviteľné zdroje energie**, *Fínsko* podporuje investície do **technológií vodíka a batérií**.
- *Estónsko* zaviedlo **investičné granty pre veľké priemyselné spoločnosti**.
- *Francúzsko* **podporuje domácností, ktoré vykurojú drevom**.
- *Francúzsko* zaviedlo „**plán trizvosti**“ **zníženie spotreby energií** pre domácnosti a tiež podniky o 10 %, ak nedôjde k zníženiu, dostanú energiu na prídel. Tiež *Grécko*: spotrebitelia, ktorí **znížia spotrebu o 15 %, majú nárok na dotáciu 50 EUR/ MWh**.
- *Grécko* zaviedlo **trojstupňový systém dotácií** s vyššími dotáciami pre nižšie úrovne spotreby a dodatočnými zľavami ako **odmenu za úsporu energie**. Rovnako postupovalo aj *Rumunsko*, ktoré zaviedlo pre domácnosti s priemernou mesačnou spotrebou najviac 100 kWh cenový strop 0,14 EUR/kWh, vrátane DPH; pre domácnosti s vyššou spotrebou, hoci je v limite úspor, je cenový strop vyšší. *Grécko* zaviedlo **dvojstupňový systém dotácií** a tiež **bonus pre domácnosti, ktoré znížia spotrebu elektrickej energie**. *Poľsko* zaviedlo **rovnako bonus pri znížení spotreby energie o 10 %**. *Maďarsko* v auguste 2022 **zrušilo stropy pre ceny plynu a elektriny pre domácnosti s vysokou spotrebou**.
- *Poľsko* zaviedlo garantované ceny elektrickej energie pre všetky domácnosti so spotrebou do 2000 kWh ročne, ale limit spotreby navýši pre domácnosti so zdravotne postihnutou osobou (2600 kWh ročne) alebo s aspoň tromi deťmi (3000 kWh ročne).
- *Chorvátsko* zaviedlo **zníženie cien potravín o 30 %**.
- *Írsko* podporuje **bezplatné modernizácie domácností** s nízkymi príjmami ohrozenými energetickou chudobou. Zavedie aj **zvýhodnený úverový systém** na modernizáciu bývania, investície do energetických modernizácií v domácnostiach (vrátane fotovoltiky), modernizácie domov na energetickú triedu B2, a tiež bezplatné vylepšenia domov občanov, ktorí trpia energetickou chudobou alebo sa k nej blížia.
- *Nemecko* zavádza „**Ekonomický obranný štít**“ vo výške 200 miliárd EUR (29. septembra 2022).
- Krajiny bojujú aj s cenami za nájomné – *Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Nemecko, Španielsko* – **zavádzajú zákaz zvyšovania nájomného**.
- V *Rakúsku* **zaviedli nezdaniteľnú inflačnú prémie pre zamestnancov postihnutých podnikov**, nulové dane z ich mzdy a tiež zavedenie bonusov.
- *Švédsko* uplatňuje tzv. „**cestovné odpočty**“ podľa vzdialenosti medzi prácou a miestom, kde zamestnanec býva.
- V *Dánsku* si na zastropovanie cien energií **vláda vzala úver vo výške 6,05 mld. EUR**.
- *Nemecko* poskytuje **zvýhodnený úver pre spoločnosti skladujúce plyn** a uvažuje tiež o **znárodnení spoločnosti Uniper** a iných spoločností dovážajúcich plyn z Ruska.

Formu podpory na zvládnutie prudkého nárastu cien energií, ktorú štáty použili na ochranu svojich obyvateľov, môžeme rozdeliť do kategórií:

- **Priama podpora domácnostiam**

Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Chorvátsko, Dánsko, Holandsko, Francúzsko, Grécko, Írsko, Luxembursko, Nórsko, Nemecko, Poľsko, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko

- **Zásah vlád voči dodávateľom elektriny**

Belgicko, Cyprus 90%, Česká republika 60%, Grécko 90%, Holandsko, Írsko 75%, Nemecko, Poľsko, Portugalsko 25%, Rakúsko, Španielsko, Taliansko 35%

- **Daň z neočakávaných ziskov**

Krajiny ako *Rumunsko* a *Španielsko* už v roku 2021 zaviedli dočasný mechanizmus na zníženie nadmerných príjmov energetických spoločností, ktoré ťažia z vyšších veľkoobchodných cien energie a plynu. *Maďarsko* zaviedlo daň z neočakávaného zisku uvalenú na ropnú a plynárenskú spoločnosť MOL vo výške **40 %**. *Rakúsko* zaviedlo 33% daň na neočakávané zisky ropných a plynárenských spoločností, *Belgicko* tiež zaviedlo tento príspevok, *Portugalsko* plánuje zdaníť tieto neočakávané zisky a zaviedlo **28%** daň zo ziskov z kryptomien držaných menej ako jeden rok.

- **Zníženie daní a poplatkov**

Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Chorvátsko, Estónsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko a Španielsko

- **Regulovanie cien energií**

elektriny a zemného plynu), zastropovanie cien energií (*Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Chorvátsko, Dánsko, Estónsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Lotyšsko, Maďarsko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko, Malta, Portugalsko, Rumunsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko*)

- **Opatrenia na zabezpečenie dostatočného množstva energie:**

- Maximálne využitie elektrickej energie vnútroštátnej výroby.
- Zavedenie **zvýhodnených bonusov z ceny elektrickej energie** pre tých, ktorí dosiahnu úsporu v spotrebe energie (*Francúzsko, Grécko, Poľsko*).
- Zodpovedné využívanie energie (*všetky krajiny*).
- Predĺženie životnosti jadrovej elektrárne (*Belgicko, Česká republika, Maďarsko, Nemecko*).
- Obnovenie výroby elektrickej energie pomocou uhoľných elektrární (*Nemecko, Poľsko*).
- Uzatvorenie zmlúv s nákladnými loďami so skvapalneným plynom (*Bulharsko*).
- Obmedzenie vývozu ruských ropných produktov (*Bulharsko, Lotyšsko, Maďarsko*).
- [ČEZ](#) – zmluva o úvere s Ministerstvom financií ČR (*Česká republika*).
- Výnimočný stav, 7-bodový plán energetickej bezpečnosti (*Maďarsko*).
- Zvýšenie domácej produkcie zemného plynu a hnedého uhlia (*Maďarsko*).
- Zrýchlená výstavba elektrární z obnoviteľných zdrojov energie (*Poľsko*).

- Úver vo výške 2 miliardy EUR viedenskej dodávateľskej spoločnosti „Wien Energie“ (Rakúsko).
- Investičná podpora na nákup a inštalácie tepelných čerpadiel a fotovoltických systémov a zateplenie budov.
- **Regulácia cien pohonných hmôt**
Belgicko, Bulharsko, Chorvátsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Luxembursko, Maďarsko, Poľsko, Portugalsko, Slovinsko, Švédsko, Taliansko)

Mechanizmy zníženia ceny:

- Zníženie daní z cien elektriny, zemného plynu, benzínu a nafty.
- Pozastavenie dane z výroby energie.
- Cenové bonusy na ceny benzínu a nafty.
- Poukazy na čerpanie nafty (Portugalsko).
- Zastropovanie cien.
- Zníženie povinnosti zmiešavať viac biopalív (Česká republika, Fínsko).
- Zrušenie cestných daní.

Opatrenia aplikované v skúmaných krajinách od roku 2021 sme rozdelili na tri skupiny:

1. podpora pre domácnosti (tabuľka č. 10)
2. podpory pre firmy (tabuľka č. 11) a
3. opatrenia pre verejný sektor (tabuľka č. 12)

➤ **1. Podpora domácnosti:**

- Priama podpora pomocou príspevku (jednorazového).
- Zastropovanie cien energie.
- Informačná kampaň.
- Zníženie ceny pohonných hmôt.
- Zníženie DPH na energiu.
- Zvýšenie minimálnej mzdy.
- Regulácia cien potravín.
- Investičná podpora, bezplatná modernizácia domácností.
- Podpora sociálne znevýhodnených obyvateľov pomocou grantov na obnovu budov (Írsko uviedlo, že sociálne slabšie skupiny budú mať bezplatnú modernizáciu budov).
- Zníženie DPH.
- Sociálna tarifa – zľavenie ceny elektriny a zemného plynu (špeciálne zvýhodnenie pre sociálne znevýhodnených obyvateľov).
- Zvýšenie dôchodkov.
- Oslobodenie od poplatkov.
- Zmrazenie nájomného.
- Bonusy pri znížení spotreby energie z ceny energií.
- Odloženie splátok.
- Možnosť za účty platiť v splátkach.
- Príspevky na dopravu.

- Zmrazenie cestovných lístkov.
- Zvýšenie platby na dieťa.
- Poskytuje preddavku na úhradu súvisiacu s dodávkou elektriny a zemného plynu.
- Motivácia vo forme bonusu pri úspore energie.
- Rozdielna tarifa počas špičky a mimo špičky.
- Podpora výmeny vykurovacích systémov.
- Dotácia pre domácnosti, ktoré vykurojú drevom.
- Zákaz vykurovania súkromných bazénov.

➤ **2. Podpora pre firmy:**

- Zastropovanie energie.
- Zľava z poplatkov, zrušenie výrobných poplatkov.
- Priama jednorazová podpora.
- Odškodnenie podnikov.
- Investičné dotácie.
- Systém záruk zameraný na uľahčenie bankových úverov.
- Záruka na 0 % úrokovej sadzby. (*Česká republika*)
- Zavedenie splátkového kalendára na úhradu faktúr za energiu. (*Taliansko*)
- Odloženie splátky. (*Belgicko, Rakúsko*).
- Granty pre poľnohospodárov.
- Podpora alternatívnych zdrojov energie.
- Bonus na dochádzanie do zamestnania.
- Zvýhodnené tarify.
- Podpora podnikov s veľkou spotrebou energie.
- Podpora pre dopravcov.
- Daňové úľavy pre energeticky náročné spoločnosti.

➤ **3. Podpora verejného sektora:**

- Zníženie spotreby energie.
- Bonus na dochádzanie do zamestnania.
- Modernizácia budov.
- Kompenzácie pre nemocnice, školy, škôlky, verejným poskytovateľom sociálnych služieb.
- Podpora pre obce a mestá.
- Podpora štátnych zamestnancov.
- Práca z domu.
- Povinný energetický audit.
- Využívanie LED osvetlenia.
- Cenový bonus z cien energií pri dosiahnutí úspory využívania energií.

1. Podpora domácností

Tabuľka č. 10: Opatrenia na zmierenie rastúcich cien energie – **domácnosti** (od roku 2021 do januára 2023)

	Domácnosti
Belgicko	<ul style="list-style-type: none"> • Informačná kampaň. • Jednorazový príspevok domácnostiam • Odloženie splátky. • Zníženie spotrebných daní z benzínu a nafty. • Sociálne dávky pre zraniteľné skupiny. • Energetická obnova budov. • Energetický certifikát pri predaji nehnuteľnosti. • Zastropovanie cien energie. • Zníženie DPH na elektrinu, zemný plyn a teplo. • Poskytuje preddavok na úhradu súvisiacu s dodávkou elektriny a zemného plynu chráneným odberateľom v domácnostiach. • Dočasný príspevok solidarity.
Bulharsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zastropovanie cien energie. • Zníženie spotrebných daní z pohonných hmôt
Cyprus	<ul style="list-style-type: none"> • Informačná kampaň. • Zníženie DPH z 19 % na 5 % za elektrinu pre zraniteľné skupiny • Nízkoprijemový spotrebiteľ – 0 navýšenie cien energií. • Zníženie spotreby elektrickej energie o minimálne 10 %. • Investičné dotácie, obnova budov. • Energetická obnova budov. • Zastropovanie cien energie.
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> • Informačná príručka. • Elektrina a zemný plyn oslobodené od dane. • Štát bude platiť príplatok za obnoviteľné zdroje energie. • Jednorazové dotácie na účty za elektrinu. • Zastropovanie cien energie.
Chorvátsko	<ul style="list-style-type: none"> • Regulácia cien potravín – 30 %. • Poukážky na účty za elektrinu aj plyn. • Zníženie (DPH) na zemný plyn a teplo na 13 z 25 %. • Jednorazové platby. • Zastropovanie cien energie. • Regulácia cien pohonných látok benzínu a nafty
Dánsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zastropovanie cien energie. • „Tepelný šek“ (približne 800 EUR/domácnosť). • Zníženie dane z elektrickej energie
Estónsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zľavnená cena energií pre nízkoprijemové skupiny. • Zníženie sieťových poplatkov. • Jednorazová dotácia pre nízkoprijemové skupiny. • Zastropovanie cien energie.
Fínsko	<ul style="list-style-type: none"> • Informačné kampane. • Investičné dotácie. • Zvýšenie maximálneho odpočtu výdavkov na dochádzanie. • Daňové úľavy na výdavky domácností. • Dotácia na elektrinu pre domácnosti.
Francúzsko	<ul style="list-style-type: none"> • Investičná podpora. • Dotácia na ceny benzínu. • Obmedzenie zvyšovania nájomného.

Porovnávací analýza: Opatrenia (III) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií
vo vybraných štátoch (platné od roku 2021)

	<ul style="list-style-type: none"> • Dotačná podpora vykurovania rozdelená podľa využívaných zdrojov na kúrenie. • Zníženie spotreby energie o 10 %. • Bonus pre domácnosti, ktoré znížia spotrebu energií o 5 % • Zastropovanie cien energie. • Podpora výmeny vykurovacích systémov pre domácnosti. • Podpora udržateľnej mobility poskytovaná zamestnancom. • Zľava z cien pohonných hmôt. • Dotácia pre domácnosti, ktoré vykurujú drevom.
Grécko	<ul style="list-style-type: none"> • Systém dotácií na účty za elektrinu – vyššími dotáciami pre nižšie úrovne spotreby. • Jednorazová dotácia pre nízkoprijemové skupiny. • Investície do obnovy budov pre nízkoprijemové skupiny. • Zastropovanie cien energie. • Spotrebiteľia, ktorí medzročne znížia svoju priemernú dennú spotrebu o 15 % majú nárok na dotáciu.
Holandsko	<ul style="list-style-type: none"> • Jednorazová podpora. • Zníženie DPH na energiu na 9 %. • Zvýšenie minimálnej mzdy o 10 %. • Zastropovanie cien energie. • Príspevok na nájomné. • 10 % zvýšenie zákonných dôchodkov a sociálnych dávok. • Zvýšenie prídavkov na dieťa
Írsko	<ul style="list-style-type: none"> • Informačná kampaň. • 30% daňová úľava na výdavky na teplo a elektrinu. • Bezplatné modernizácie domácností s nízkymi príjmami. • Nízkonákladový úverový systém na modernizáciu bývania. • Investičná podpora, bezplatná modernizácia domácností s nízkym príjmom. • Investičná podpora pre domácnosti dosiahnutá úspora energetická trieda B2. • Jednorazová podpora. • Rozdielna tarifa počas špičky a mimo špičky. • Zastropovanie cien energie.
Luxembursko	<ul style="list-style-type: none"> • Informačná kampaň (webová stránka). • Investičné dotácie. • Zmrazenie nájomného. • Zníženie cien palív. • Jednorazová podpora pre nízkoprijemové skupiny. • Zastropovanie cien energie. • Zvýšenie minimálnej mzdy. • Zníženie DPH.
Lotyšsko	<ul style="list-style-type: none"> • Kompenzáciu nákladov na vykurovanie a elektrinu. • Zastropovanie cien energie.
Maďarsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zastropovanie cien energie.
Nemecko	<ul style="list-style-type: none"> • Informačné kampane. • Jednorazový príspevok. • Zákaz vykurovania súkromne využívaných bazénov. • Povinnosť vykonať testy vykurovacích systémov. • Zníženie daní. • Dotovanie dopravy. • Prenajímatelia sú povinní poskytnúť informácie aktuálnej spotrebe energie. • Zákaz vykurovania súkromne využívaných bazénov plynom alebo elektrickou energiou. • Zaviedla povinnosť vykonať testy vykurovacích systémov a zaviesť opatrenia na zvýšenie ich účinnosti.

Porovnávací analýza: Opatrenia (III) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií
vo vybraných štátoch (platné od roku 2021)

	<ul style="list-style-type: none"> • Zastropovanie cien energie. • Dotácia na nájomné. • „brzda cien plynu“ pre domácnosti
Nórsko	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora pre študentov a nízkopriímových skupín. • Podpora udržateľného bývania. • Zastropovanie cien energie.
Poľsko	<ul style="list-style-type: none"> • Investičná podpora na nákup a inštalácie tepelných čerpadiel a fotovoltických systémov. • Investičná podpora na zateplenie budov. • Dotácie na uhlie. • Jednorazové dotácie. • Daňové úľavy. • „Protiinflačný štít“: 0% DPH na potraviny, zemný plyn a hnojivá, DPH na benzín a naftu na 8 % a na vykurovanie na úrovni 5 %. • Zastropovanie cien energie. • Zníženie DPH za elektrinu. • Príspevok na elektrinu pre domácnosti, kde elektrina slúži ako primárny zdroj vykurovania. • Zľavu 10 % za elektrinu za rok 2024, ak v období od 1. októbra 2022 do 31. decembra 2023 znížia svoju spotrebu aspoň o 10 %.
Portugalsko	<ul style="list-style-type: none"> • Jednorazové dotácie. • Zníženie DPH na elektrickú energiu. • Zvýšenie rodinných prídavkov. • Zmrazenie cien dopravy. • Zmrazenie cien nájomného. • Zníženie cien pohonných hmôt (pozastavenie uhlíkovej dane). • Zastropovanie cien energie. • Poukaz na čerpanie palív.
Rakúsko	<ul style="list-style-type: none"> • Jednorazové dotácie najviac zasiahnutým skupinám. • Rodinný bonus. • Zníženie cien verejnej dopravy. • Príspevok na dochádzanie do zamestnania. • Zastropovanie cien energie.
Rumunsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zastropovanie cien energie. • Zníženie DPH na elektrinu. • Zákon na ochranu zraniteľných spotrebiteľov.
Slovinsko	<ul style="list-style-type: none"> • Regulovanie cien pohonných hmôt. • Znížená sadzba dane na energie. • Zníženie dane z výroby energie. • Zastropovanie nájomného. • Podpora verejnej dopravy. • Priama podpora. • Zastropovanie cien energie. • Tepelný bonus pre zraniteľné domácnosti.
Španielsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie DPH na elektrickú energiu. • Zastropovanie výšky nájomného. • Stimuly pre verejnú dopravu. • Priame dotácie pre nízkopriímové skupiny. • Zastropovanie cien energie. • Tepelný bonus pre zraniteľné domácnosti.
Švédsko	<ul style="list-style-type: none"> • Priama podpora domácností. • Zníženie dane z nafty. • „Národný plán reakcie na dôsledky vojny na Ukrajine“. • Zvýšený príspevok na bývanie pre rodiny s deťmi.

	<ul style="list-style-type: none"> • Cestovné odpočty podľa vzdialenosti medzi prácou a miestom, kde zamestnanec býva. • Zníženie dane z nafty. • Zastropovanie cien energie.
Taliansko	<ul style="list-style-type: none"> • Nulové poplatky za elektrickú energiu. • Znížená daň na plyn. • Priama podpora nízkopříjmových domácností. • Investičná podpora na zavádzanie OZE. • Zníženie spotrebnej dane z palív. • Zastropovanie cien energie. • Možnosť pre spotrebiteľov platiť svoje účty za energiu vo viacerých splátkach.

Zdroj: Vypracovala autorka na základe citovaných zdrojov informácií

2. Podpora firiem

Tabuľka č. 11: Opatrenia na zmierenie rastúcich cien energie – *firmy* (od roku 2021 do januára 2023)

	Firmy
Belgicko	<ul style="list-style-type: none"> • Dočasný krízový rámec. • Zníženej DPH na investície do solárnych panelov, solárnych ohrievačov vody a tepelných čerpadel. • Podpora projektov na výrobu veternej a solárnej energie. • Podpora priemyslu pomocou krízového rámca stanoveného Európskou komisiou. • Dočasný príspevok solidarity.
Bulharsko	<ul style="list-style-type: none"> • Program kompenzácie podnikov z cien elektriny. • Zníženie spotrebných daní z pohonných hmôt. • Znížená cena elektrickej energie 128 EUR/MWh. • Kompenzačná cena za energiu pre veľkých priemyselných spotrebiteľov, ak investovali do zlepšenia energetickej účinnosti. • Oslobodenie malých podnikov od DPH pre malé podniky.
Cyprus	<ul style="list-style-type: none"> • Priame dotácie na podporu využívania OZE.
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora firiem vyrovnáť sa s nárastom energií. • Záruka s úrokovou sadzbou vo výške 0 %. • Zrušená povinnosť pridávať do benzínu a nafty drahšie biopalivo.
Chorvátsko	<ul style="list-style-type: none"> • Jednorazové platby pre poľnohospodárov. • Zastropovanie cien energií. • Regulácia cien pohonných látok benzínu a nafty.
Dánsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie dane z elektrickej energie. • Cenový strop pre teplo.
Estónsko	<ul style="list-style-type: none"> • Povinný energetický audit. • Zníženie sieťových poplatkov. • Cenový strop na energiu. • Investičné granty na energetickú bezpečnosť pre veľké priemyselné odvetvia
Fínsko	<ul style="list-style-type: none"> • Investičné dotácie. • Pracovná nafta“ mala nižšiu sadzbu dane. • Zvýšené investície do vodíka a batérií. • Zvýhodnené úvery. • Zníženie ceny pohonných hmôt.
Francúzsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie o 10 %. • Zľava z cien pohonných hmôt. • „Plán triezvosti“.

Porovnávací analýza: Opatrenia (III) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií
vo vybraných štátoch (platné od roku 2021)

Grécko	<ul style="list-style-type: none"> • Systém dotácií na účty za elektrinu v závislosti od spotreby. • Dotácia na plyn.
Holandsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie dane z energií. • Zníženie dane z benzínu a nafty.
Írsko	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdielna tarifa počas špičky a mimo špičky. • Kompenzácie oprávneným podnikom. • Cenový strop pre veternú a slnečnú energiu. • Cenový strop pre výrobu energie z ropy a uhlia.
Luxembursko	<ul style="list-style-type: none"> • Systém záruk zameraný na uľahčenie bankových úverov. • Podpora dopravcov a poľnohospodárov. • Opatrenia na ochranu podnikov. • Dotácie na solárne panely. • Zníženie dane z benzínu a nafty. • Dohoda s odborovými zväzmi a Luxemburským zväzom zamestnávateľov.
Lotyšsko	<ul style="list-style-type: none"> • Kompenzáciu nákladov na vykurovanie a elektrinu. • Podpora pre energeticky náročné spoločnosti.
Maďarsko	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora poľnohospodárstva, rybolovu a iných spoločností. • Cenový strop.
Nemecko	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora pre energetické a obchodne náročné spoločnosti. • Záchranný balík pre spoločnosť Uniper. • Výhodné úvery. • Záruky za úvery energetickým spoločnostiam. • Znížená cena plynu. • Zníženie cien pohonných hmôt.
Nórsko	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora poľnohospodárstva. • Podpora neziskového sektora. • Kompenzácie cien elektriny.
Poľsko	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnaké ako domácnosti. • Zastropované ceny elektrickej energie.
Portugalsko	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnaké ako domácnosti. • Podpora poľnohospodárstva. • Podpora energetiky.
Rakúsko	<ul style="list-style-type: none"> • Dotácie pre najviac zasiahnuté podniky. • Odloženie niektorých daňových platieb. • Dotácie na energiu. • Podpora poľnohospodárov. • Zastropované ceny elektrickej energie. • Nezdaniteľná inflačná prémie pre zamestnancov postihnutých podnikov, žiadne dane z ich mzdy a tiež zavedenie bonusov.
Rumunsko	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora všetkých spoločnostiam vo forme priamych grantov. • Zastropovanie cien energií. • Podpora poľnohospodárov, spoločnosti rybného hospodárstva a akvakultúry. • Program energetickej pomoci pre poskytovateľov energie.
Slovinsko	<ul style="list-style-type: none"> • Priama jednorazová podpora. • Podpora poľnohospodárov. • Zastropovanie cien energií. • Opatrenia pomoci pre stredné a veľké podniky prostredníctvom spolufinancovania nákladov na elektrickú energiu a zemný plyn.
Španielsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zastropovanie cien energií. • Podpora poľnohospodárstva. • Pomoc veľkým spotrebiteľom energie.
Švédsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zastropovanie cien energií. • Zníženie dane z nafty.

Taliansko	<ul style="list-style-type: none"> • Daňové úľavy pre energeticky náročné spoločnosti. • Daňové úľavy pre automobilový priemysel. • Daňové úľavy pre podniky. • Zastropovanie cien energií. • Bonus pre dopravcov. • Daňové úľavy pre energeticky náročné spoločnosti. • Daňové úľavy pre firmy a umožňujú platiť účty za energiu v splátkach. • Malé podniky - sadzba všeobecných poplatkov za energiu je nula.
------------------	--

Zdroj: Vypracovala autorka na základe citovaných zdrojov informácií

3. Opatrenia pre verejný sektor

Tabuľka č. 12: Opatrenia na zmierenie rastúcich cien energie – *verejný sektor* (od roku 2021 do januára 2023)

	Verejné budovy
Belgicko	<ul style="list-style-type: none"> • Vládne budovy znížia svoju spotrebu energie a po 19.00 h. zhasnú svetlá.
Bulharsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie. • Opravy materských škôl.
Cyprus	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie o 10 %. • Informačná kampaň.
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie najnižšej prípustnej teploty na pracoviskách, v školách.
Chorvátsko	<ul style="list-style-type: none"> • Vykurovanie miestností na maximálne 21 °C a chladenie na 25 °C. • Využívanie LED osvetlenia.
Dánsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie.
Estónsko	<ul style="list-style-type: none"> • Povinný energetický audit.
Fínsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie využívania energií. • Vykurovanie miestností na maximálne 20 °C • Obmedzenie využívania elektrickej energie v čase najväčšej spotreby.
Francúzsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie o 10 %.
Grécko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie. • Zníženie verejného osvetlenia. • Digitálna platforma na monitorovanie spotreby elektrickej energie.
Holandsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie. • Informačná kampaň.
Írsko	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizácia budov. • Vykurovanie na 19 °C
Litva	<ul style="list-style-type: none"> • Práca z domu. • Zníženie teploty na 17 °C, počas dní keď nie sú zamestnanci v práci.
Luxembursko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie. • Vláda vypracovala opatrenia na zníženie energie vo verejných budovách. • Zníženie teploty vo verejných budovách na 20 °C.
Lotyšsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie. • Zníženie teploty vo verejných budovách na 19 °C.
Maďarsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie.
Nemecko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie teploty vo verejných budovách na 19 °C. • Prevádzka osvetlených alebo svetelných reklamných zariadení je zakázaná od 22.00 do 4:00 hod.
Nórsko	<ul style="list-style-type: none"> • Grantový program pre obce.
Poľsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie o 10 %. • Možný presun finančných prostriedkov na nákup energií.

Porovnávací analýza: Opatrenia (III) na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií
vo vybraných štátoch (platné od roku 2021)

Portugalsko	<ul style="list-style-type: none"> • Vypínanie vnútorného a vonkajšieho osvetlenia na verejných priestranstvách. • Využívanie práce z domu.
Rakúsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie.
Rumunsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie. • Cenový strop na elektrinu vo výške 0.20 EUR/kWh do výšky 85 % priemernej mesačnej spotreby v roku 2021 pre verejné inštitúcie s výnimkou nemocníc, škôl, škôlok a sociálnych služieb
Slovinsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie .
Španielsko	<ul style="list-style-type: none"> • Obmedzenie klimatizácie a vykurovanie na nižšiu teplotu. • Vypínanie vonkajšieho a vnútorného osvetlenia budov.
Švédsko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie spotreby energie.
Taliansko	<ul style="list-style-type: none"> • Zníženie teploty vykurovania 19 °C, klimatizácia na 25 °C. • Zníženie sadzby dane pre štátnych zamestnancov. • Investičné podpory do renovácie budov.

Zdroj: Vypracovala autorka na základe citovaných zdrojov informácií

5 Použité zdroje

1. Vnútroštátne politiky na ochranu spotrebiteľov pred rastúcimi cenami energií | Bruegel. Dostupné na: <https://www.bruegel.org/dataset/national-policies-shield-consumers-rising-energy-prices>
2. Európska komisia. Dostupné na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_6225.
3. Data collection on energy saving. Emailová komunikácia – september 2022, Permanent Representative to the European Parliament, Dominika Sabová.
4. Európska komisia. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32022R1854>
5. Slovenská republika. Aktuality. Dostupné na: <https://www.aktuality.sk/clanok/66sh5dm/slovenske-elektrarne-budu-do-roku-2024-dodavat-domacnostiam-elektrinu-za-sucasnu-cenu/>
6. Slovenská republika. Dostupné na: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=8898>
7. Slovenská republika. Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27564/1>
8. Slovenská republika. Dostupné na: <https://www.mhsr.sk/uploads/files/RnFu09nF.pdf?csrt=1250788557615903404>
9. Slovenská republika. Dostupné na: <https://www.webnoviny.sk/venergetike/samospravam-bude-hradenych-80-percent-z-cien-energii-kedy-budu-moct-poziadat-o-prve-kompenzacie/>
10. Slovenská republika. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, prezentácia poskytnutá Výborom NR SR pre hospodárske záležitosti, 26.1.2023
11. Belgicko. Dostupné na: <https://news.belgium.be/fr/contribution-de-solidarite-temporaire-charge-du-secteur-petrolier>
12. Bulharsko. Dostupné na: <https://seenews.com/news/bulgaria-extends-power-subsidies-to-businesses-to-end-2023-804125>
13. Bulharsko. Dostupné na: <https://www.minfin.bg/bg/news/12017>
14. Bulharsko. Dostupné na: <https://www.globalvatcompliance.com/globalvatnews/bulgaria-exemption-small-business/>
15. Cyprus. Dostupné na: <https://cyprus-mail.com/2022/11/15/in-principle-agreement-to-windfall-taxes-for-energy-companies/>
16. Česká republika. Dostupné na: <https://www.reuters.com/markets/europe/czech-parliament-locks-2023-deficit-12-bln-war-energy-crisis-bite-2022-10-26/>
17. Česká republika. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/europe/czech-lawmakers-approve-windfall-tax-energy-firms-banks-2022-11-04/>
18. Česká republika. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/europe/czech-lawmakers-approve-higher-2022-budget-gap-overriding-presidents-objection-2022-11-15/>
19. Česká republika. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-04/czechs-slap-windfall-tax-on-energy-firms-banks-to-help-budget>
20. Česká republika. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/czech-lawmakers-back-34-billion-power-revenue-cap-plan-2022-11-18/>
21. Chorvátsko. Dostupné na: <https://www.euractiv.com/section/energy-environment/news/croatia-unveils-plan-to-cap-energy-and-food-prices/>
22. Chorvátsko. Dostupné na: <https://www.nasdaq.com/articles/croatia-caps-electricity-prices-to-help-counter-rising-inflation>
23. Chorvátsko. Dostupné na: <https://vlada.gov.hr/vijesti/filipovic-najavio-razgovore-s-predstavnicima-naftne-industrije-oko-cijena-goriva/36220>

24. Dánsko. Dostupné na: <https://ens.dk/presse/energistyrelsen-udmelder-prisloft-overskudsvarme-2023>
25. Fínsko. Dostupné na: <https://vm.fi/paatos?decisionId=0900908f807e121e>
26. Fínsko. Dostupné na: <https://vm.fi/-/10616/hallitus-ehdottaa-taydennyksia-vuoden-2023-talousarvioesitykseen>
27. Francúzsko. EDF. Dostupné na: <https://www.edf.fr/>
28. Francúzsko. Dostupné na: <https://investir.lesechos.fr/actu-des-valeurs/la-vie-des-actions/letat-depose-son-offre-a-12-par-action-pour-renationaliser-edf-1868908>
29. Francúzsko. Dostupné na: <https://www.service-public.fr/particuliers/actualites/A16169>
30. Francúzsko. Dostupné na: <https://www.lesechos.fr/economie-france/budget-fiscalite/carburants-la-prolongation-de-la-ristourne-de-30-centimes-va-couter-440-millions-a-letat-1870179>
31. Francúzsko. Dostupné na: https://www.francetvinfo.fr/economie/energie/prix-de-l-energie-l-assemblee-nationale-adopte-une-aide-pour-les-menages-se-chauffant-au-bois_5465554.html
32. Grécko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/greece-extends-energy-bill-subsidies-ahead-winter-battle-2022-09-21/>
33. Grécko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/greece-tax-power-firms-windfall-profits-higher-gas-prices-2022-11-03/>
34. Holandsko. Dostupné na: <https://www.euronews.com/next/2022/09/19/netherlands-energy-government>
35. Holandsko. Dostupné na: <https://think.ing.com/snaps/dutch-budget>
36. Holandsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/dutch-government-expects-spend-23-bln-energy-price-cap-2022-10-04/>
37. Írsko. Dostupné na: <https://enterprise.gov.ie/en/news-and-events/departments/news/2022/september/202209271.html>
38. Írsko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-22/ireland-plans-windfall-tax-on-electricity-firms-rte-reports?leadSource=uverify%20wall>
39. Luxembursko. Dostupné na: <https://www.bruegel.org/dataset/national-policies-shield-consumers-rising-energy-prices>
40. Maďarsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/hungary-narrows-price-capped-fuel-scheme-frees-up-strategic-reserves-2022-07-30/>
41. Maďarsko. Dostupné na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_22_5263
42. Nemecko. Pôžičky pre firmy. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-13/germany-plans-loan-guarantees-for-energy-firms-worth-68-billion>
43. Nemecko. Znárodnenie. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-08-17/uniper-posts-12-billion-euro-loss-as-a-glimpse-into-crisis>
44. Nemecko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-16/germany-takes-control-over-rosneft-s-three-german-oil-refineries>
45. Nemecko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/german-gas-price-brake-cost-between-15-bln-24-bln-euros-newspaper-2022-09-29/>
46. Nemecko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/german-govts-uniper-takeover-cost-over-30-bln-eur-business-insider-2022-09-20/>
47. Nemecko. Dostupné na: <https://www.euractiv.com/section/energy/news/german-experts-release-e91-billion-plan-to-curb-gas-prices/>
48. Nemecko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-22/germany-moves-to-rein-in-surging-gas-power-costs-from-january?leadSource=uverify%20wall>

49. Nórsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/norway-shield-households-firms-higher-power-grid-cost-2022-09-02/#:~:text=Norway%20has%20subsidised%20household%20electricity,to%20cost%2034.8%20billion%20crowns>.
50. Nórsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/markets/europe/norway-help-ease-power-price-pain-businesses-2022-09-16/>
51. Nórsko. Dostupné na: <https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2023/statsbudsjettet-2023-dokumenter-og-pressemeldinger/id2928119/?expand=all>
52. Nórsko. Dostupné na: <https://www.iea.org/reports/norway-2022/executive-summary>
53. Poľsko. Dostupné na: <https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/maksymalna-cena-pradu-dla-firm-morawiecki-oglosil-szczegoly/tkdix61>
54. Poľsko. Dostupné na: <https://china-cee.eu/2022/10/26/poland-social-briefing-the-actions-of-the-polish-government-in-the-face-of-the-energy-crisis/>
55. Portugalsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/markets/europe/portugals-draft-budget-targets-lower-deficit-despite-steep-slowdown-2022-10-10/>
56. Rakúsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/business/energy/austria-announces-windfall-tax-energy-companies-2022-11-18/>
57. Rakúsko. Dostupné na: <https://www.bmf.gv.at/presse/pressemeldungen/2022/November/energiekrisenbeitrag.html>
58. Rumunsko. Dostupné na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_4904
59. Rumunsko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-28/romanian-industry-faces-energy-limbo-as-aid-seen-to-fall-short>
60. Slovinsko. Dostupné na: <https://www.gov.si/en/news/2022-07-14-8th-government-session/>
61. Slovinsko. Dostupné na: <https://www.gov.si/en/registries/projects/measures-to-mitigate-price-increases/>
62. Španielsko. Dostupné na: <https://www.euractiv.com/section/energy/news/spain-launches-e3-billion-package-to-help-households-with-energy-bills/>
63. Švédsko. Odpočty. Dostupné na: <https://www.government.se/press-releases/2022/03/government-presents-package-of-measures-to-address-rising-fuel-and-electricity-prices-as-a-result-of-the-invasion-of-ukraine/>
64. Švédsko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-09-04/sweden-to-give-utilities-23-billion-in-credit-guarantees?leadSource=uverify%20wall>
65. Švédsko. Dostupné na: <https://www.reuters.com/world/europe/swedish-grid-operator-proposes-5-bln-power-price-subsidy-2022-10-27/>
66. Švédsko. Dostupné na: <https://www.electrive.com/2022/11/08/sweden-drops-ev-subsidies-with-immediate-effect/>
67. Taliansko. Dostupné na: <https://www.mef.gov.it/inevidenza/Approvato-Decreto-aiuti-quater-su-proposta-ministro-Giorgetti/>
68. Taliansko. Dostupné na: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-11-22/italy-to-raise-energy-windfall-tax-to-finance-35-billion-budget>

Všetky zdroje sú aktuálne k dátumu zverejnenia materiálu